

GAIDĀMIE PASĀKUMI

22.03.2018	“Lauku ceļotāja” kopsapulce-seminārs Mazmežotnes muiža, Rundāles novads
05.04.2018	Akcijas “Atvērtās dienas laukos” brauciens mediju pārstāvjiem Latvija un Lietuva
26.-27.04.2018	Seminārs-pieredzes apmaiņas brauciens uz Igauniju Kurzemes uzņēmējiem Igaunija
28.04.2018	“Atvērtās dienas laukos” ieskandināšanas tirgus Kalnciema ielas kvartālā Rīga, Kalnciema ielas kvartāls
04.-06.05.2018	Akcija “Atvērtās dienas laukos 2018” Latvijā Visa Latvija
10.05.2018	Mediju brauciens uz Suitu zemi Suitu novads
11.-13.05.2018	Akcija “Atvērtās dienas laukos 2018” Lietuvā Visa Lietuva
24.-26.05.2018	Dalība lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības izstādē “AgroBalt 2018” kopā ar Lietuvas tūrisma asociāciju “Atostogos kaime” Viļņa (Lietuva)
10.-13.07.2018	Lauku tūrisma prezentācijas semināri "Baltic Road Show" Osaka, Nagoija, Tokija (Japāna)
06.-09.09.2018	Dalība pārtikas izstādē “Riga Food 2018” Ķīpsalas izstāžu halle, Rīga
08.09.2018	Dalība pasākumā “Lauki ienāk pilsētā” 11. novembra krastmala un Rātslaukums, Rīga
20.-23.09.2018	Tūrisma izstāde “Jata Expo 2018” Tokija, Japāna
27.-30.09.2018	Dalība Eiropas pārgājienu asociācijas (<i>European Ramblers association</i>) 49. ikgadējā konferencē Luksemburga

40 japāņu tūroperatori apmeklē lauku tūrisma prezentāciju Latvijas vēstniecībā Tokijā

Pagājušā gada 22. novembrī Tokijā, projekta "CAITO" ietvaros kopā ar Igaunijas un Dienvidsomijas lauku tūrisma organizāciju kolēģiem iepazīstinājām ar mūsu reģiona lauku tūrisma piedāvājumu Japānas tūrisma profesionāļus. Uz prezentāciju bija ieradušies vairāk kā 40 tūroperatori, kuri jau šobrīd strādā ar Baltijas valstīm un ir ieinteresēti paplašināt savu produktu klāstu, vedot tūristus arī ārpus galvaspilsētām un ierastajiem tūrisma galamērķiem.

Pasākumam bija sagatavota īpaša prezentācija, kurā raksturojām mūsu lauku tūrisma piedāvājumu – ēdienu, naktsmītnes, dabu, tradīciju pieredzi, lauku dzīvesveidu, iepazīstinājām ar ceļojumu maršrutu variantiem. Prezentācijas laikā cienājām viesus ar Latvijas, Igaunijas un Somijas ēdieniem un pārlicinājāmies, ka Japāņiem garšo, piemēram, marinētas sēnes, rudzu maize. Sekojot japāņu tradīcijai, bijām sagatavojuši arī iepazīšanās dāvanas, kurās likām gan projekta ietvaros izdoto tūroperatoru rokasgrāmatu "GO RURAL" japāņu valodā, gan amatnieku darinātus suvenīrus, gan zāļu tējas un konfektes. Prezentācija tika rīkota ar mērķi sniegt tūroperatoriem konkrētu un praktisku informāciju, lai iedrošinātu viņus iekļaut savās programmās lauku tūrisma piedāvājumu. Par interesi liecina prezentācijas laikā uzdotie jautājumi. Pēc tiem secinājām, ka nepieciešams vairāk skaidrot gan par pašu produktu, gan tā pieejamību - kādā veidā ceļotājs var nokļūt laukos. Vairāki no pasākuma dalībniekiem jau iepriekš pabijuši Latvijā, Igaunijā un Somijā mūsu rīkotajos lauku tūrisma iepazīšanās braucienos.

Prezentācija notika Latvijas vēstniecības telpās, un pēc tās pasākums turpinājās ar oficiālu pieņemšanu, kuras laikā risinājās sarunas par turpmāko sadarbību. Pateicamies par atbalstu prezentācijas un pieņemšanas organizēšanā Latvijas vēstniecībai Japānā un mūsu sadarbības partneriem Japānā Foresight Marketing.

GO RURAL prezentācijas japāņu un angļu valodā: <http://www.celotajs.lv/lv/news/item/view/732>

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās attīstības fonds

Aktivitātes veiktas Eiropas Savienības un Eiropas Reģionālā attīstības fonda Centrālās Baltijas programmas atbalstu projekta "CAITO - Meta cluster for attracting the Japanese tourism market" ietvaros.

16 lauku tūrisma uzņēmēji saņēma kultūras zīmi "Latviskais mantojums"

30. novembrī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika informatīvais seminārs „No kultūras zīmes “Latviskais mantojums” līdz UNESCO”, kura dalībniekiem bija iespēja uzzināt, kā saglabāt vietējo kultūras mantojumu, padarot to atraktīvu un atpazīstamu vietējiem un ārvalstu tūristiem, un kā nemateriālā kultūras mantojuma nesējiem iekļūt Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā, un vēlāk – UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

Semināra apkopojums ar prezentācijām pieejams šeit:
www.celotajs.lv/lv/conf/171130_LVM

Semināra ietvaros 16 lauku tūrisma uzņēmēji tika apbalvoti ar kultūras zīmi "Latviskais mantojums", kas piešķirta kā pateicība par līdz šim paveikto kultūras mantojuma daudzinašanu. “Latviskā mantojuma” nominācija ir kā pakāpiens un iespēja nemateriālā kultūras mantojuma nesējiem iekļūt Nacionālajā un UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

2017. gada 30. novembrī kultūras zīmi “Latviskais mantojums” saņēma šādi tūrisma uzņēmēji:

- Tautas mākslas biedrība “SAIVA”, Liepāja - par latvisko amata prasmju daudzinašanu.
- Folkloras kopa “Atštaukas”, Liepāja - par Kurzemes vitālā gara uzturēšanu.
- Ināra Mālkalne, Z/S “Blūdži”, Jelgavas novads – par tradicionālā ķimeņu siera daudzinašanu.
- SIA “Limbažu Tīne”, Limbaži - par tradicionālo amatu prasmju uzturēšanu.
- N. Bomja maiznīca “Lielezers”, Limbaži - par latviskās maizes daudzinašanu.
- Igates pils Dzirnāvu krodziņš, Limbažu novads - par latviskiem ēdieniem.
- Jānis Ulmis, Veselības augu brīvdabas ekspozīcija "Lādes Avotiņi", Limbažu novads - par tradicionālo ārstniecības augu mūsdienīgu lietojumu.
- Biškapis Aivars Radziņš, Vecpiebalgas novads - par biškopības prasmju daudzinašanu.
- Uģis Puzulis, keramikas darbnīca “Racupkalns”, Alūksnes novads - par podniecības kā tradicionālas amata prasmes daudzinašanu.
- Krogs “Sidrabiņi”, Salacgrīvas novads - par latviskās virtuves mūsdienīgu piedāvājumu.
- Keramikas darbnīca “Cukrasāta”, Rēzeknes novads - par latviskas sētas uzturēšanu un podniecības kā tradicionālas amata prasmes daudzinašanu.
- Biedrība “Jubra”, Daugavpils novads - par latgalisko tradīciju un prasmju kopšanu.
- Podnieks Ilmārs Vecelis, Krāslavas novads - par podniecības kā tradicionālas amata prasmes daudzinašanu.
- Tāšu meistars Jurijs Ivanovs, Zilupes novads - par tradicionālas amata prasmes uzturēšanu – tāšu pīšanu.

- Aldis Pušpurs, Mežniecības muzejs Eglavā, Viļakas novads - par mežsaimniecības tradīciju daudzīnāšanu.
- SIA "Latgalessmakovka.lv", Kārsavas novads - par latgaliešu dzēriena "šmakovka" tradīcijas uzturēšanu.

Kultūras zīme "Latviskais mantojums" apmeklētājam norāda, ka šajos objektos var iepazīt latvisko mantojumu. Kopumā zīmi saņēmušas jau 88 saimniecības visā Latvijā. Katrai saimniecībai zīme tiek piešķirta par kādu konkrētu prasmi vai latviskā dzīvesveida izpausmi, kas tiek iesaistīta arī tūrismā.

Ar visām "Latviskā mantojuma" saimniecībām var iepazīties "Lauku ceļotāja" mājas lapā:

<http://www.celotajs.lv/lv/c/wrth/heritage>

Vairāk par zīmi "Latviskais mantojums" un informācija par pieteikšanos:

http://www.celotajs.lv/lv/c/prof/certificates/latvian_heritage

Seminārs tika organizēts un līdzfinansēts Igaunijas-Latvijas Programmas no Eiropas Reģionālā attīstības fonda projekta "Mazo etnisko kultūrtelpu attīstība un popularizēšana kā tūrisma galamērķis" ietvaros. Semināru atbalstīja Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra.

Šī publikācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Rīgas pilī 22 lauku tūrisma uzņēmēji saņēma vides kvalitātes zīmi "Zaļais sertifikāts"

2018. gada 25. janvārī Rīgas pilī Latvijas Valsts prezidents un „Zaļā sertifikāta” patrons Raimonds Vējonis un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards, klātesot LLTA "Lauku ceļotājs" prezidentei Asnātei Ziemelei, pasniedza vides kvalitātes zīmi "Zaļais sertifikāts" 22 lauku tūrisma saimniecībām.

„Zaļais sertifikāts” ir nacionālas nozīmes lauku tūrisma uzņēmumu eko-sertifikācijas jeb vides kvalitātes zīme. 1999. gadā ar LVAF atbalstu to iniciēja un sāka ieviest LLTA „Lauku ceļotājs”. Ar 2017. gadu šo zīmi piešķir ne

tikai naktsmītnēm, bet arī apskates saimniecībām – dažāda veida ražojošām saimniecībām vai lauksaimniecības uzņēmumiem, kas uzņem apmeklētājus.

2017. gada 15. novembrī komisijas sēdē tika izskatīti „Zaļā sertifikāta” pretendentu apsekojumi un tika lemts par sertifikāta piešķiršanu vai pagarināšanu. Komisija katrai saimniecībai sniedza arī ieteikumus turpmākās darbības uzlabojumiem. Raksturīgākie ieteikumu piemēri: apzināt vēl citas „Zaļā sertifikāta” saimniecības apkaimē un sadarboties; noskaidrot un sniegt apmeklētājiem pieejamu informāciju par tuvākajiem elektroauto un velo uzlādes punktiem, apsvērt iespēju izveidot e-uzlādes vietu saimniecībā; iepazīt mobilo aplikāciju „Vides SOS”, sagatavot informāciju klientiem par bioloģisko daudzveidību un apkaimes dabas vērtībām, censties iekārtot vai pielāgot telpas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

No divdesmit sešām apsekotajām saimniecībām komisija pieņēma lēmumu nepiešķirt vai nepagarināt "Zaļo

sertifikātu” četriem pretendentiem, kuri neatbilst obligātajiem kritērijiem, piemēram, neveic atkritumu šķirošanu, kā arī nav vērojams progress kopš iepriekšējās apsekošanas reizes.

Komisija pieņēma lēmumu piešķirt vai pagarināt “Zaļo sertifikātu” šādām saimniecībām:

1. „Amatas mellenes”, Amatas novads
2. Dzīvesprieka akadēmija „Liela muiža”, Mucu muzejs, Kocēnu novads
3. SIA „Latvijas ķiploks”, Raunas novads
4. Lauku sēta „Caunītes”, Ozolnieku novads
5. Viesu māja „Laumu dabas parks”, Talsu novads
6. Brīvdienu māja „Ziedkalni”, Dundagas novads
7. Viesu māja „Klētņieki”, Rojas novads
8. Brīvdienu māja „Zaķu jūras māja”, Ventspils novads
9. Kempings „Laikas”, Pāvilostas novads
10. Piena muiža „Berghof”, Skrundas novads
11. Brīvdienu māja „Zariņi”, Pāvilostas novads
12. Viesu māja „Ezera māja”, Liepāja
13. Brīvdienu māja „Apartamenti Ores”, Tērvetes novads
14. Lauku māja „Ceļinieki”, Viesītes novads
15. Viesu māja „Odzienes krogusmāja”, Pļaviņu novads
16. Lauku māja „Donas”, Smiltenes novads
17. Viesu māja „Brūveri”, Siguldas novads
18. Brīvdienu māja „Dālderī”, Limbažu novads
19. Viesu māja „Azarkroستی”, Rēzeknes novads
20. Viesu māja „Zaļā sala”, Rēzeknes novads
21. Lauku māja „Upenīte”, Aglonas novads
22. Viesu māja „Mežinieku mājas”, Aglona

Zaļās brīvdienas

Ja esiet zaļā un veselīgā dzīves veida piekritējs – tad „Zaļās brīvdienas” ir tieši Jums, kam patīk daba, veselīgs dzīvesveids, lauku vide.

Tās ir lauku saimniecības, kurām piešķirts eko sertifikāts “Zaļais sertifikāts”.

[Lasīt vairāk ...](#)

Ar visām “Zaļā sertifikāta” saimniecībām var iepazīties “Lauku ceļotāja” mājas lapā:

<http://www.celotajs.lv/lv/c/wrth/green>

“Zaļais sertifikāts” 2018. gadā

Kopš 1999.gada, kad Latvijā tika ieviests “Zaļais sertifikāts”, tas ir kļuvis par populāru un atpazīstamu simbolu lauku māju saimniekiem un apliecina to, ka tūrisma mītnē tiek saudzēta vide un ainava, racionāli izmantoti ūdens un enerģijas resursi, organizēta videi draudzīga atkritumu savākšana un apsaimniekošana, tūristiem tiek piedāvātas videi draudzīgas aktivitātes, veselīga vietējā ražojuma pārtika un pilnvērtīga informācija par vietējiem dabas, kultūras un vēstures objektiem, tiek saglabātas kultūrvēsturiskās vērtības, kas ir saistītas ar dabas pamatni. Sertifikātus paraksta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs. Sertifikāta patrons ir Latvijas valsts prezidents Raimonds Vējonis. Sertifikāta piešķiršanas komisijā darbojas 14 eksperti no vides un tūrisma jomām.

“Zaļā sertifikāta” kritēriju online versijas izstrāde

Šogad plānojam sertifikāta kritēriju izstrādi on-line versijā, kas ļaus saimniekam veikt pašnovērtējumu - tādejādi pašam apskatot visas videi svarīgās jomas savā saimniecībā pirms inspektora ierašanās. Saimnieks jau zinās savas saimniecības “vājās vietas”, kas ļaus sniegt inspektoram uzlabojuma plānu konkrētajā kritēriju

neizpildē. Kritēriju on-line versija ļaus arī uzglabāt datus un katras saimniecības rezultātus, kuru daudz operatīvāk salīdzināt starp gadiem – progresu. Kritēriju paredzēts ievadīt on-linā gan naktsmītnēm, gan ražojošajām saimniecībām.

Pretendentu apsekošana

Turpināsim inspekcijas lauku tūrisma mītnēs saskaņā ar ZS kritērijiem, lai turpinātu ZS sertifikācijas gaitu. 2018. gadā sertifikātu termiņi beigsies 15 lauku tūrisma uzņēmējiem, papildus tam apmeklēsim arī jaunas saimniecības, t.sk. pēc jauno kritēriju izstrādes arī mazās, tūrismā iesaistītās ražojošās lauku saimniecības.

Lūdzam pieteikties pretendētus uz sertifikāciju līdz 01.06.2018 - dace@celotajs.lv.

Sīkāka informācija par “Zaļo sertifikātu” un pieteikšanos:

http://www.celotajs.lv/lv/c/prof/certificates/green_certificate

2019. gadā “Zaļajam sertifikātam” apir 20 gadi, tāpēc plānojam visu “Zaļo sertifikātu” saimnieku “salidojumu” Rīgas pilī.

Zaļā sertifikāta attīstība un saimniecību vērtēšana notiek ar LVAF atbalstu.

Zemkopības ministrija

Interreg
Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

"Lauku ceļotāja" dalība Berlīnes starptautiskajā izstādē-gadatirgū „Zaļā nedēļa 2018”

LLTA “Lauku ceļotājs” no 19. - 28. janvārim Berlīnē piedalījās lielākajā un pazīstamākajā pārtikas produktu izstādē pasaulē - “Zaļā nedēļa” jeb “Internationale Grüne Woche Berlin 2018”, kas Berlīnē notiek jau 83 gadus. Kopumā šogad izstādi apmeklēja 400 tūkstoši apmeklētāju. Aprēķināts, ka apmeklētāji izstādes laikā iztērējuši vairāk kā 50 miljonus EUR. Izstādē piedalījās 1660 izstādes dalībnieki no 66 valstīm. Izstādes partnervalsts šogad bija Bulgārija.

Latviju uz Vāciju devās pārstāvēt pārtikas uzņēmumi, latvju saimnieces un amatnieki, kuri sevi prezentēja 250 kvadrātmetru lielā stendā. Saimniecības “Donas” saimniece Ilze Briede turpat izstāžu zālē mīcīja mīklu un cepa maizi, amatnieki apstrādāja dzintaru, darināja rotaslietas un greba koku. Gastronomiskās Latvijas pārstāvji deva degustēt un tirgojās ar alu, medu, ogām, medījumiem, dabīgiem dzērieniem, saldējumu, tējām u.c.

LLTA “Lauku ceļotāja” pārziņā bija izstādes apmeklētāju informācijas sniegšana par Latvijas tūrisma un atpūtas iespējām, kā arī simtgades pasākumiem. Šim nolūkam izplatījām savus izdotos tūrisma materiālus - brošūru “Latviešu ēdieni un dzērieni”, kuru šogad vācu valodā izdevām atkārtoti, pateicoties Zemkopības

ministrijas atbalstam; Baltijas valstu “Velo-karti”, karti “Vērts redzēts”, vērtīgos ceļvežus dabas draugiem “Baltijas nacionālie parki”, “Latvijas nacionālie parki” un “Meža ceļvedis”, kā arī izdevumu “Go local”. Tika izmantoti arī LIAA Tūrisma departamenta, Rīgas tūrisma attīstības biroja, Latvijas valsts simtgades biroja un Jūrmalas tūrisma informācijas centra, Latvijas Kempingu asociācijas materiāli. Vispieprasītākie materiāli bija bukleti par Rīgu, Baltijas valstu kopējā karte un informācija par kempingiem.

Izstādes apmeklētājiem sadarbībā ar Latvijas pastu bija iespēja nosūtīt īpašas, “Lauku ceļotāja” veidotas pastkartes ar Latvijas ainavām, ēdieniem un lauku sētas skatiem. Šī iespēja tika izmantota ļoti aktīvi, lai nosūtītu sveicienus ģimenei un draugiem uz visām pasaules malām.

“Lauku ceļotājs” arī šogad apmeklētājus piesaistīja ar Latvijas plāvās vāktajām zāļu tējām no z/s "Kurmīši". Tējas ziedi bija pieejami lielos maisos, no kuriem apmeklētāji varēja veidot savus īpašos zāļu tējas sajaukumus, kā arī iegādāties jau gatavos maisījumus. Novērojām, ka vācietim ir svarīgi zināt, kāda tad konkrēti ir katras tējas un auga iedarbība - tēju iedarbības apraksti tika cītīgi lasīti un tās tika nogaršotas.

No mūsu stenda apmeklētājiem daudz uzzinājām par to, kas viņiem šķiet pievilcīgs latviešu tradicionālajā virtuvē, kā arī par ko viņi interesējas, plānojot savu ceļojumu uz Latviju. Izmantosim šīs zināšanas, lai veidotu jaunus un pievilcīgus kulinārā mantojuma maršrutus kā “Livonijas garša”, kuru nākošajā gadatirgū kopā ar igaunu sadarbības partneriem vācu publikai prezentēsim atsevišķā stendā. Projekts “Livonijas kulinārais ceļš” tiek īstenots “Interreg Estonia-Latvia” programmas ietvaros no Eiropas Reģionālā attīstības fonda.

Kopumā izstādi vērtējam ļoti pozitīvi, interese par Latviju bija ļoti liela, izstādes norise tika arī plaši atspoguļota Vācijas plašsaziņas līdzekļos – presē, televīzijā, radio un sociālajos tīklos. Vēlamies lielu paldies teikt Zemkopības ministrijai un Agroresursu un ekonomikas institūta Starptautisko pārtikas izstāžu projekta īstenotājiem, kuri arī šogad organizēja Latvijas nacionālo stendu. Tāpat izsakām pateicību visiem, kas strādāja Latvijas stendā, par pozitīvo, ražīgo un atbalstošo darbu vidi! Nākošgad "Zaļā nedēļa" norisināsies no 18. - 27. janvārim.

Šī publikācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

Interreg
Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

Diskusija par aktualitātēm mazo pārtikas ražotāju, kooperatīvo sabiedrību un citu to apvienojošo tīklu darbības jomā

2018. gada 30. janvārī Zemkopības ministrijā uz LLTA “Lauku Ceļotāja” sadarbībā ar Zemkopības ministriju organizēto apaļā galda diskusiju ar nozares likumdošanas veidotājiem pulcējās mazie pārtikas ražotāji un to apvienojošo organizāciju pārstāvji. Tikšanās ietvaros tika pārrunātas tādas mazo pārtikas ražotāju un to apvienojošo organizāciju iniciētās tēmas, kā:

- Primāro pārtikas produktu (govs svaigpiens, vistu olas, medijamie dzīvnieki un to gaļa, svaigi zvejas produkti, augu izcelsmes produkti, mājputnu un zaķveidīgo gaļa) aprīte nelielā apjomā;

- Vadlīnijas augļu un dārzeņu konservu ražošanai un alternatīvajām konservēšanas metodēm;
- Veterinārās prasības mājputnu un zaķveidīgo gaļas aprītei nelielā apjomā;
- Mājas apstākļos ražotā pārtika un ar to saistītie normatīvie akti.

Iepriekšminētās tēmas klātesošajiem prezentēja atbildīgie Zemkopības ministrijas pārstāvji, aicinot uz atklātu diskusiju, lai ierosinātu nepieciešamās izmaiņas un iezīmētu galvenās problēmas Latvijā ražotās produkcijas izplatībai un vieglākai aizsniežamībai.

Jānorāda, ka lielākās klātesošo diskusijas raisījās par pasībām vistu olu aprītei nelielā apjomā. Noteikumi paredz, ka saimniecībām, kurās ir mazāk par 350 vistām, kopš 2017. gada oktobra saražotās vistu olas nemarķējot nedrīkst pārdot citam mazumtirdzniecības uzņēmumam, piemēram, veikaliem, kooperatīviem u.tml. (Ministru kabineta noteikumi Nr. 235). Olas drīkst pārdot tikai tieši gala patērētājam. Savukārt, ja ir vēlme saražotās olas pārdot citam mazumtirdzniecības uzņēmumam, tad iegūtās olas jāšķiro, jāfasē un jāmarķē PVD atzītā iepakojuma centrā. Uzņēmumos, kuros ir vairāk par 350 vistām (gallus gallus), iegūtās olas šķiro, fasē un marķē PVD atzītā iepakojuma centrā.

Tāpat aktuāls bija jautājums par augu izcelsmes produktu apjoma palielināšanu, lai uz to joprojām tiktu attiecināti normatīvie akti, kas regulē primāro pārtikas produktu aprīti nelielā apjomā. Atbildīgie Zemkopības ministrijas pārstāvji, atbildot uz jautājumu, norādīja, ka izmaiņas apjomā nav paredzētas. Minētais apjoma ierobežojums tiek skaidrots ar grūtībām, kas rodas, kontrolējot augu izcelsmes produkcijas tirdzniecību, lai nepieļautu tādas produkcijas tirdzniecību, kuras dokumenti ir falsificēti un kuras izcelsmes valsts ir ārpus Latvijas teritorijas.

Ne mazsvarīga bija klātesošo interese par atvieglojumiem, kas varētu būt sagaidāmi. Šeit būtiski norādīt, ka pēc Zemkopības ministrijas pārstāvju vārdiem, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Regulā Nr.852/2004 par pārtikas produktu higiēnu tuvākajā laikā atvieglojumi nav gaidāmi. Visas Zemkopības ministrijas prezentācijas ir apskatāmas šeit: www.celotajs.lv/lv/news/item/view/746

Par aktualitātēm attiecībā uz kooperatīvu veidošanos klātesošos informēja un diskusijā piedalījās Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas pārstāve Liene Feldmane, norādot, ka ir plānotas izmaiņas MK noteikumos Nr. 60 “Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam „Ražotāju grupu un organizāciju izveide””, lai arī mājražotāji varētu tikt iekļauti. No 2019. gada 1. janvāra stāsies spēkā jauns kooperatīvu likums. Ir paredzēts, ka kooperatīvi varētu saņemt atbalstu 4270 EUR apjomā gadā administratīvo izdevumu segšanai.

Turpmākajā diskusijā klātesošie atklāja neatkarīga, profesionāla kooperatīva vadītāja nozīmi kooperatīva attīstībā. Tāpat izskanēja arī gadījums, kad kooperatīva attīstība ir apstājusies tieši vadītāja neesamības dēļ. Pieredzes apmaiņa notika arī attiecībā uz vadītāja atalgojuma un kooperatīva preču tirdzniecības vietas uzturēšanas avotu. Izskanēja tādi varianti kā pašvaldības atbalsts, biedru nauda, kā arī konkrēts procents no realizētās produkcijas, kas, kā atzina klātesošie, ir niecīgs.

Attiecībā uz realizējamo produkciju pieredzē dalījās virtuālā tirgus svaigi.lv saimniece Elīna Novada un Straupes lauku labumu tirdziņa pārstāve Astrīde Rozīte, norādot, ka preču klāstā ir vērojams unikālas produkcijas trūkums un preces ir drīzāk vienveidīgas, piemēram, tiek tirgota rupjmaize, rudzu maize, bet baltmaize teju nav pieejama. Tāpat E. Novada uzsver arī mārketinga nozīmi produkcijas noieta veicināšanā un norāda, ka šobrīd tas ir viens no preču realizācijas klupšanas akmeņiem. Potenciālie pircēji ir gan jāinformē par to, ka konkrētā prece eksistē, gan arī jānodrošina, lai tās ārējais izskats (iepakojums) pircējam ir pievilcīgs. Papildu tiek uzsvērtas arī produkcijas kvalitātes nozīme, kas diemžēl ne visiem ražotājiem ir pati par sevi saprotama. Jāatceras, ka pircējis, kurš reiz precē ir vīlies, neveiks atkārtotu pirkumu un neieteiks šo preci arī citiem, savukārt pozitīva mutvārdu reklāma ir ļoti spēcīgs reklāmas rīks arī mūsdienu virtuālajā pasaulē.

Interesenta izvērtās diskusija par savas produkcijas realizēšanu tirdziņos, kuros ražotājs personīgi satiek un uzrunā klientu, pretstatot to savas produkcijas realizēšanai kooperatīva veikalīnā. Klātesošie norādīja uz personīgā kontakta trūkumu, kas rodas, piedāvājot savu produkciju veikalā, tomēr uzvēra laika resursu, kas tādejādi tiek ietaupīts un kuru var izmantot, lai saražotu jaunu produkciju un ieguldītu savu laiku turpmākajā darbības attīstībā. Visbeidzot klātesošie vienojās, ka vienai tirdzniecības formai nav obligāti jāizslēdz otra, piemēram, reizi mēnesī ražotājs savu klientu var uzrunāt tirdziņā, savukārt ikdienā produkcija var būt pieejama arī veikalā, kas bieži vien var būt laika ziņā pat ērtāk pašam pircējam.

Pasākums organizēts projekta “Livonijas kulinārais ceļš” ietvaros: www.celotajs.lv/lv/project/16

Šī informācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Aptauja un intervijas mazo pārtikas ražotāju apvienojosajām organizācijām, produkcijas izplatītājiem un tūrisma uzņēmējiem

Turpinot darbu pie Baltijas jūras reģiona programmas projekta *B2B izplatīšanas modelis, lai atbalstītu vietējos pārtikas ražotājus Baltijas jūras reģiona lauku teritorijās*, 2018. gada februārī elektroniski tika aptaujāti 7 vietējo pārtikas produktu ražotāju apvienojosās organizācijas un 4 izplatītāji ar mērķi noskaidrot viņu līdzšinējo darbošanās pieredzi, lai saprastu, kādi modeļi, piegādes veidi un komunikācijas rīki jau veiksmīgi darbojas un kas sagādā lielākās grūtības. Balstoties uz aptaujas rezultātiem, 15. un 16. martā norisinājās fokusgrupas diskusijas, lai padziļinātāk izprastu esošo situāciju. Liels paldies visiem respondentiem un interviju dalībniekiem!

Būtiskākās aptaujas un intervijas atziņas:

- Kā atzīst gan kooperatīvu, gan vietējo labumu tirdziņu un arī pārtikas produktu izplatītāju pārstāvji, laikā, kad varētu šķīst, ka ātrāk un ērtāk ir visus pirkumus izdarīt internetā, pircējiem joprojām svarīgākais ir personiskais kontakts, iespēja uzdot jautājumu un saņemt uz to arī atbildi;
- Pircēji, kas šobrīd iegādājas mājražotāju ražojumus, saprot, kādēļ prece maksā dārgāk, un ir gatavi par to arī maksāt. Bieži vien tiek nopirkts mazāks apjoms, tomēr kvalitāte šiem pircējiem ir pirmajā vietā.
- Tūrisma uzņēmēji saviem viesiem labprāt galdā ceļ vietējo ražotāju produkciju, tomēr viņi arī uzsver, ka viņi novērtētu vienuviet apkopotu informāciju par pieejamo produkciju, kurai ir visas nepieciešamās jomu regulējošo iestāžu atļaujas. Šī datu bāze sniegtu drošības sajūtu;
- Uzņēmēji atklāj, ka izvēlās tikai pārbaudītu produkciju, norādot, ka tās piegādes ātrums un apjoms bieži vien ir nepietiekošs;
- Ceļotāji ļoti novērtē, ja galdā tiek celta vietējā produkcija, piemēram, ja zivju zupa uz ugunsкура ir vārīta tieši no blakus esošā ezerā noķertās zivs.

Uz iepriekšminētajiem rezultātiem, projekta laikā īstenotajiem pieredzes apmaiņas braucieniem, kā arī projekta komandas, ko veido 10 Baltijas jūras reģiona valstu pārstāvju komandas, tiks izveidots vietējās pārtikas izplatīšanas e-modelis, kas būs pieejams testēšanai ikvienam nozares pārstāvim.

Projekta pilotkooperatīvs ir lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība **“Kuldīgas labumi”**, kas ar Kuldīgas novada pašvaldības atbalstu ir dibināta 2014. gadā, apvienojoties novada mājražotājiem un amatniekiem. Kooperatīva galvenais mērķis ir veicināt tā biedrus ražot un radīt precis ne tikai savam priekam, bet arī ieņēmumu gūšanai. Šobrīd kooperatīvā darbojas 39 biedri, kuru saražotā produkcija ir pieejama arī mājīgajā kooperatīva veikaliņā ar tādu pašu nosaukumu. Kā zina stāstīt kooperatīva vadītāja Gunita Šternberga, veikals ir kļuvis par Kuldīgas iedzīvotāju un viesu iemīļotu apmeklējuma vietu. Vietējie te var

iegādāties pārtikas produktus, par kuru izcelsmi un sastāvdaļām viņi var būt pilnīgi droši. Tāpat arī iegādātās produkcijas garša bieži vien atmiņā atsauc garšīgos vecmāmiņas gatavotos kārumus, un kur nu vēl bez sirsnīgajām veikala pārdevējām, kuras ne tikai mācēs izstāstīt no A līdz Z par katru veikala plauktā esošo produktu, bet arī sirsnīgi uzsmaidīt un apjautāties par dzīvi.

No praktiskā viedokļa kooperatīva biedri saņem atbalstu savas produkcijas mārketinga izstrādē. Veidojot produkcijas cenu politiku, tie tiek rosināti attiecīgi novērtēt savu produkciju un piedāvāt to pircējiem par tirgus situācijai atbilstošāku cenu. Svarīgi norādīt, ka kooperatīva biedri ir arī vislabākie kvalitātes kontrolieri viens otra produkcijai, jo viņiem rūp preces, kas atrodas vienā plauktā ar viņa ražojumu, kvalitāte. Šobrīd kooperatīvs aktīvi strādā, lai savā īpašumā iegādātos fasēšanas iekārtu, ko savas produkcijas fasēšanai varētu izmantot visi kooperatīva biedri.

Interreg
Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

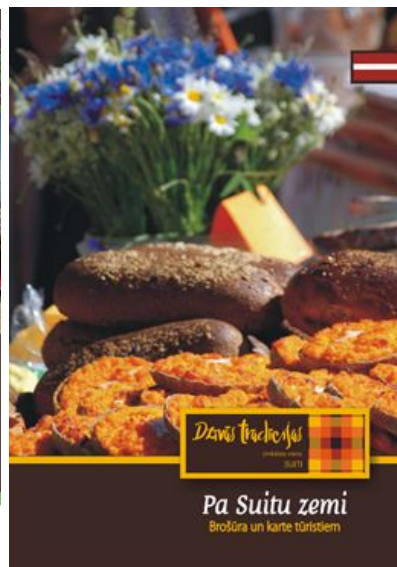
Jauni izdevumi Suitu zemes un Lībiešu krasta iepazīšanai

1. Maršrutu kartes “Pa Suitu zemi” un “Līvu krasts aicina!”

Projekta "Mazo etnisko kultūrtelpu attīstība un popularizēšana kā tūrisma galamērķis" ietvaros kopā ar Dundagas, Ventspils, Alsungas un Kuldīgas novadu pašvaldībām ir izstrādāti Suitu zemes un Lībiešu krasta maršrutu izdevumi – brošūra “Pa Suitu zemi” un buklets “Līvu krasts aicina!”. Šie maršruti un izdevumi ir veidoti, lai ceļotāji varētu iepazīt divus unikālus etnisko kultūru reģionus Latvijā - Lībiešu krastu un Suitu novadu. Suitu kultūrtelpa 2009. gadā tika iekļauta UNESCO Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Savukārt Lībiešu krasts - kā šīs senās tautas kultūrtelpa - ir ceļā uz iekļaušanu Nacionālajā nemateriālās kultūras mantojuma sarakstā. Ar šo maršrutu palīdzību ir iespējams iepazīt abu reģionu tradicionālos ēdienus, krāšņos tērpu rakstus, svētku tradīcijas un citas vērtības, kas šos abus reģionus padara tik unikālus un kuru tradīcijas joprojām caurvij vietējo iedzīvotāju ikdienu. Abi izdevumi ir pieejami gan elektroniski www.celotajs.lv mājas lapā, gan drukātā veidā.

celotajs.lv

Maršrutu kartes meklē: <http://www.celotajs.lv/lv/c/publ/list>

2. Tūrisma ceļveži

Šobrīd kopā ar projekta partneriem aktīvi strādājam pie nākamā Suitu zemes un Lībiešu krasta izdevuma – tūrisma ceļvežiem, kas sniegs jau plašāku ieskatu abu reģionu kultūrā un tradīcijās. Ceļvežos būs iekļauti suitu un lībiešu krasta vēstures fakti, svarīgākie ikgadējie notikumi, kā arī tūrisma objekti, kur var iepazīt katra reģiona kultūrvēsturisko mantojumu. Ceļvežos iekļauti arī interesanti fakti un mazās vārdnīcas.

3. Stila grāmatas

Kopā ar Latvijas projekta partneriem esam sagatavojuši Suitu un Lībiešu krasta stila grāmatas, kas iepazīstina ar katra reģiona vizuālo identitāti, kā arī sniedz informāciju par etnisko kultūru, viņu vērtībām un iezīmēm, tādējādi cildinot un saglabājot Suitu un Lībiešu krasta kultūrvēsturisko mantojumu. Stila grāmatas var izmantot visi, kas ikdienā uztur un daudzina attiecīgā reģiona tradīcijas - tūrisma pakalpojumu sniedzēji, vietējās organizācijas u.tml. Stila grāmatās ietvertā informācija un grafiskie elementi ir lietojami mārketinga un komunikācijas vajadzībām – tūrisma brošūrās, mājas lapās, uz suvenīriem u.c. Abi izdevumi būs pieejami gan elektroniski www.celotajs.lv mājas lapā, gan drukātā veidā. Lībiešu krasta stila grāmata vēl ir izstrādes procesā.

Stila grāmatas meklē: <http://www.celotajs.lv/lv/c/publ/list>

4. Setu, Kihnu, Suitu un Līvu krasta kultūras kalendārs

Projekta ietvaros tapis kopīgs 2018. gada kalendārs, kur katrā mēnesī atzīmēti katra reģiona – gan Setu zemes un Kihnu salas Igaunijā, gan Suitu novada un Lībiešu krasta Latvijā – svētku dienas un notikumi. Kalendārs pieejams “Lauku ceļotāja” birojā - Rīgā, Kalnciema ielā 40., 3. stāvā.

Projekts "Mazo etnisko kultūrtelpu attīstība un popularizēšana kā tūrisma galamērķis" tiek īstenots Igaunijas-Latvijas Programmas no Eiropas Reģionālās attīstības fonda ietvaros.

Šī publikācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Lauksaimniecības tradīciju mantojums agro-tūrismā Latvijā un Lietuvā (AGRI - HERITAGE, LLI-65)

Nosūti Agrotūrisma pastkarti!

Esam izdevuši pastkaršu kolekciju, kas stāsta par ikdienas dzīves ritējumu un paražām lauku sētā, kas saglabātas līdz mūsdienām un joprojām ir aktuālas. Joprojām mēs, latvieši, katru rudeni dodamies sēņot, svētkos ceļam galdā pīrāgus un vasarā vācam zāļu tējas. Paskartes pieejamas arī angļu un vācu valodās.

Ja vēlies iepriecināt savus draugus Latvijā vai ārzemēs ar īstu pastkartes sveicienu, tad pastkartes vari saņemt mūsu birojā, Rīgā.

Izdotas 3 vēsturiskā mantojuma agrotūrisma rokasgrāmatas tūrisma uzņēmējam:

1. „PRODUKTA IZVEIDOŠANA”

Iepazīstina ar vēsturiskā mantojuma pielietojuma iespējām agrotūrismā, tās mērķis ir palīdzēt uzņēmējam izveidot vēsturiskā mantojuma agrotūrisma produktu. Rokasgrāmatā saturā iekļauta informācija, kas ir vēsturiskā mantojuma agrotūrisms un saimniecību piemēri. Padomi produkta izveidošanā - kā sagatavot ekskursiju, degustāciju, kā demonstrēt ražošanas procesu vai iesaistīt apmeklētājus interaktīvā programmā, kas jāņem vērā, uzsākot produkcijas un/vai suvenīru tirdzniecību, kā arī apskatīta nepieciešamā infrastruktūra. Iekļauts arī īss lauksaimniecības un amatu vēsturiskais apraksts, dažādi interesanti fakti, ko izmantot produkta veidošanā.

2. „PRODUKTA KRITĒRIJI”

ietver agro mantojuma tūrisma produkta vispārējos un specializētos kritērijus un to skaidrojumu ar piemēriem. Saturā atsevišķa sadaļa veltīta piemēriem, uz kā balstoties var veidot agro mantojuma tūrisma produktu. Rokasgrāmata skaidro arī akreditāciju – kā jāīstojas, lai saimniecība iegūtu agro mantojuma specializāciju un varētu lietot atpazīstamības zīmi – specializācijas piktogrammu mārketinga materiālos. Savukārt pielikumā aplūkotas dažas vēsturiskā mantojuma vērtības un lauku saimniecība mūsdienās – apkopoti interviju materiāli ar ražotājiem, kuri pamato tradicionālo vērtību saglabāšanu mūsdienu apstākļos.

3. „PRODUKTA MĀRKETINGS”

sniedz praktiskus mūsdienīga mārketinga padomus uzņēmējiem, kā ieviest tirgū un popularizēt vēsturiskā mantojuma agrotūrisma produktu. Šeit apskatītas mērķgrupas – kam un kāpēc interesē vēsturiskā mantojuma agrotūrisms; mārketinga un popularizēšanas pasākumi – izstādes, sadarbība ar organizācijām un medijiem, tūrisma aģentūrām, pašvaldībām, tūrisma informācijas centriem, arī iespiedmateriāli. Rokasgrāmatā nodaļa veltīta e-mārketingam – saturam, reklāmai interneta vidē, e-pasta mārketingam, sociālajiem tīkliem, virtuālajai reputācijai un mārketinga kampaņu atdevei.

Rokasgrāmatas drukātā veidā pieejamas mūsu birojā - Rīgā, elektroniski <http://www.celotajs.lv/lv/c/publ/list> un <http://macies.celotajs.lv>

Atskats uz "Lauksaimniecības tradīciju mantojums agro-tūrismā Latvijā un Lietuvā" reģionālajiem semināriem

1. novembrī viesu namā „Garīkas” , 10. novembrī „Lūznavas muižā” un 14. novembrī Atpūtas kompleksā „Miķelis” aicinājām lauku tūrisma uzņēmējus piedalīties projekta "Lauksaimniecības tradīciju mantojums agro-tūrismā Latvijā un Lietuvā" informatīvajos semināros par vēsturiskā mantojuma iesaisti lauku tūrisma piedāvājumā. Semināros Latvijas Lauku tūrisma asociācijas "Lauku ceļotājs" valdes priekšsēdētāja Asnāte Ziemele izklāstīja projekta ideju un to, ka ikvienā lauku sētā var atrast vēsturiskas lietas vai stāstus, kas būtu saistoši tūristiem. Kandavas muzeja vēsturnieks Agris Dzenis raksturoja, kāds ir lauksaimniecību tradīciju mantojums, kā gadu gaitā mainījusies apbūve un darbarīki laukos.

Savukārt "Lauku ceļotāja" pārstāvis Juris Smaļinskis dalījās ar labās prakses piemēriem Latvijā, kur saimnieki izstādījuši lielu darbarīku kolekciju, kā parāda dravniecības procesu vai ļauj izmēģināt kaņepju apstrādi.

Kopumā semināros piedalījās 223 dalībnieki no dažādiem Latvijas reģioniem.

Sagatavošanā jaunā karte “Vēsturiskā mantojuma AGROTŪRISMS”

Izdodam jaunu karti Latvijas un Lietuvas apceļošanai ar vairāk kā 100 vēsturiskā mantojuma agrotūrisma saimniecībām, kur varēs iepazīt senos arodus un darbarīkus, piedalīties meistarklasēs un degustācijās, kā arī vērot ražošanas procesa demonstrējumus. Kartē iekļauti arī 10 dažāda garuma maršruti pa agrotūrisma vietām Latvijā un Lietuvā. Karte būs pieejama latviešu, lietuviešu, krievu, angļu un vācu valodās. Karte veidota brīvdienu ceļojumiem Latvijas-Lietuvas pārrobežā, iepazīstot līdzības un atšķirības abu valstu lauku saimniekošanas vēsturē.

Vēsturiskā mantojuma agrotūrisms www.celotajs.lv

Esam izstrāduši jaunu sadaļu mājaslapā <http://www.celotajs.lv/lv/c/brand/agriheritage>, kas veltīta lauksaimniecības vēsturiskā mantojuma produktam un šādu saimniecību apceļošanas popularizēšanai. Sadaļā iekļautas saimniecības, kas piedāvā iepazīt lauksaimniecības pārmantojamību, procesu – kā un kad Latvijas laukos ienāca dažādi saimniekošanas modeļi, paņēmieni, tehnika, šķirnes, un kā šis mantojums transformējies mūsdienās. Sadarbībā ar ekspertiem sniegts vēsturiskais ieskats piecās agrotūrisma specializācijās: zemkopībā, lopkopībā un putnkopībā, zivkopībā un zvejā, pārtikā un amatniecībā. Te pieejami arī 10 maršruti Latvijas un Lietuvas apceļošanai. Projektā iekļautas saimniecības un ceļojumu maršruti Latvijas-Lietuvas pārrobežā, iepazīstot līdzības un atšķirības abu valstu lauku saimniekošanas vēsturē.

Vēsturiskais mantojums agrotūrisma saimniecībās

Vēsturiskā mantojuma agrotūrisms ir apmeklētājiem atvērta lauku saimniecības, interaktīvi muzeji, privātas kolekcijas un citas vietas, kur var iepazīt lauku saimniecisko vēsturi un dažādu lauksaimniecības nozaru attīstības gaitu no pirmsākumiem līdz mūsdienu praksei.

Mācoties no iepriekšējām paaudzēm, arī no ienācējiem un citām tautām, vēlāk skolojoties un ietecoties pēc visa jaunā, esam no zirga vilka arklis un kaklā uzkārtas graudu sētnes nonākuši līdz milzu traktoriem, kuri laukus apstrādā, sekojot navigācijai, un ekrānā parāda, cik tonnu labības sodien nokults. Tomēr arī mūsdienu saimnieks ar cieti un pateicību dažārt palūkojas pagātnē, neņemot vērā darīto maizes abru un neatdodot veco kulmasiņu metāllūžņos. Viņš šīs pagātnes liecības labprāt rāda citiem, stāstot stāstu par savas dzimtas uzņēmēja un saimnieka garu.

✓ arī stāsts gan par Latvijas Brūno, no kuras piena izdodas vienīgais istais Jāņu siers, gan par "Kaupo" rudziem, gan Dindona gurķi. Tas ir arī stāsts par visdažādāko lauku un kultūru ietekmēm, kas atstājušas pēdas mūsdienu lauku dzīvē un lauksaimniecībā - no Livonijas laikiem cauri Hercoga Jēkaba laikmetam, mūžam kā saimnieciskās darbības centriem, Latvijas pirmās neatkarības gadiem ar daudziem jauninājumiem lauksaimniecībā, padomju gadiem, kuru atstātā ietekme un liecības kļūst par vēstures mantojumu - līdz pat šodienai.

Vēsturiskā mantojuma agrotūrisma devīze - ražojot šodien, bet zinu, kā to darīja kādreiz!

Lauku saimniecības nozares Latvijā - interesanti vēstures fakti

Saimniecības

Maršruti

Izstrādāta vēsturiskā mantojuma agrotūrisma produkta definīcija un kritēriji

<http://www.celotajs.lv/agriheritage>

Esam izstrādājuši definīciju un kritērijus vēsturiskā mantojuma agrotūrisma produktam; uzņēmējiem tās kalpos kā vadlīnijas, lai komunicētu vēsturisko mantojumu un lauksaimniecību. Kritēriji sadalīti vispārējos kritērijos un specializētajos, tie apraksta zemkopības, lopkopības un putnkopības, zivkopības un zvejniecības, pārtikas ražošanas un amatniecības produktu.

Kritērijus skatiet te: http://www.celotajs.lv/cont/prof/news/2017/Agriheritage_kriteriji_LV.pdf

Visas aktivitātes izstrādātas un organizētas projekta "Lauksaimniecības tradīciju mantojums agro-tūrismā Latvijā un Lietuvā" (Agriheritage, LLI-65) ietvaros, ko finansē Eiropas Savienības Interreg V-A Latvijas - Lietuvas programma 2014. - 2020. gadam no Eiropas Reģionālā attīstības fonda.

Šī publikācija sagatavota ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šīs publikācijas saturu pilnībā atbild LLTA "Lauku ceļotājs", un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

ATVĒRTĀS DIENAS LAUKOS

Latvija
4. - 6. maijā

Lietuva
11. - 13. maijā

**BAUDI
LAUKUS**

"Lauku ceļotājs" aicina iepazīt un baudīt laukus

www.celotajs.lv/atvertasdienas

Akcija jau kļuvusi par tradīciju – iesākt vasaras tūrisma un ražošanas sezonu ar plaši atvērtām durvīm, aicinot visus interesētus, klientus, kaimiņus un vienkārši zinātkāros uz saimniecībām, lai iepazīstinātu ar bagātīgo piedāvājumu, ko var ieraudzīt, nogaršot, sadzirdēt un sajūst laukos. Šis būs otrais gads, kad akcija norisināsies gan Latvijā, gan Lietuvā. Šogad pieteikušās dalībai jau 200 saimniecības Latvijā un Lietuvā!

Akcijas mērķis ir popularizēt laukus, laukos audzētus, ražotus, gatavotus produktus, pakalpojumus, kā arī ieinteresēt lielu un mazu pilsētu iedzīvotājus doties prom no pilsētas, lai iepazītu lauku dzīvi, nobaudītu lauku labumus, atrastu saimniecības, no kurām iegādāties laukos audzētus un ražotus produktus, kā arī izbaudītu aktivitātes un sajūtas, ko var piedzīvot laukos.

Lai popularizētu akciju un akcijas saimniecības, paredzētas šādas mārketinga aktivitātes:

1. Akcijas karte ar saimniecībām latviešu un lietuviešu valodā (drukātā un elektroniskā formātā).
2. Akcijas kartes tiks izplatītas visās Latvijas "Circle K" degvielas uzpildes stacijās, tūrisma informācijas centros, zemniekus apvienojošajās organizācijās, akcijas saimniecībās, Kalnciema ielas tirdziņā, iepirkšanās portāla svaigi.lv klientiem u.c.
3. 5. aprīlī brauciens mediju pārstāvjiem pa akcijas saimniecībām. Braucienā piedalīsies ~40 mediju pārstāvji no lielākajiem Latvijas ziņu portāliem, laikrakstiem un radio.
4. Sadarbība ar medijiem - radio, TV, prese, ziņu portāli - gatavojam regulāras ziņas par dalībniekiem un akcijas "maršrutus", kas tiks publicēti arī medijos.
5. 28. aprīlī akcijas "ieskandināšanas" tirgus "Atvērtās dienas laukos - starts Kalnciema kvartālā" Rīgā - Kalnciema ielas kvartālā. Tirgū piedalīsies vairākas akcijas saimniecības (joprojām iespējams pieteikties), paredzētas dažādas aktivitātes, darbnīcas, spēles un rotaļas un atraktīva akcijas karšu izplatīšana.
6. Tiks izveidots akcijas profils [Facebook.com](https://www.facebook.com) pasākumu sadaļā. Akcijas apmeklētājiem rīkoti vairāki konkursi ar balvām, kā arī "lielais" akcijas konkurss-sacensības, aicinot apmeklēt vairāk akcijas saimniecību Latvijā un Lietuvā.
7. Akcijas mājas lapa www.celotajs.lv/atvertasdienas - visa informācija par akciju, saimniecību piedāvājumi un plānotās aktivitātes.
8. Regulāras ziņas par akciju un tās saimniecībām sociālajos portālos - [facebook.com](https://www.facebook.com), twitter.com, draugiem.lv u.c.

9. Akcijas plakātu izveidošana un izplatīšana (drukātu un digitālu), saņems arī visi akcijas dalībnieki-saimnieki.
10. Reklāmas baneru izveidošana un izplatīšana.
11. Akcijas atbalstītāju piesaiste un iesaistīšana akcijas reklamēšanā. Jau šobrīd akcijai ir 12 atbalstītāji - organizācijas, uzņēmumi un valsts institūcijas.

PALDIES visiem akcijas dalībniekiem, kas pieteikuši savu dalību akcijā! Paldies visiem atbalstītājiem! Šogad akcijā piedalīsies 125 lauku tūrisma saimniecības Latvijā un 75 saimniecības Lietuvā.

Par akcijas norisi, mārketinga aktivitātēm u.c. jautājumiem saistībā ar akciju sazinieties ar Annu no "Lauku ceļotāja" - anna@celotajs.lv.

Akcija norisinās projekta "Lauksaimniecības tradīciju mantojums agro-tūrismā Latvijā un Lietuvā" (Agriheritage, LLI-65) ietvaros, ko finansē Eiropas Savienības Interreg V-A Latvijas - Lietuvas programma 2014. - 2020. gadam no Eiropas Reģionālā attīstības fonda.

Šī publikācija sagatavota ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šīs publikācijas saturu pilnībā atbild LLTA "Lauku ceļotājs", un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

Interreg
Latvija-Lietuva
Eiropas Reģionālās attīstības fonds

Tradicionālo augļu, dārzeņu un dekoratīvo augu šķirņu atjaunošana. Vēsturisko Dārzu Tūrisms (LatLit-181)

Vēsturiskie dārzi tūrismā

Esam izstrādājuši jaunu mājaslapas sadaļu par vēsturiskajiem dārziem <http://www.celotajs.lv/lv/c/brand/heritagegardens>, kas atvērti tūristiem. Sadarbībā ar Dobeles dārzkopības institūtu sniegts īss vēsturiskais ieskats par dārzkopības jomas attīstību Latvijā, drīzumā būs pieejami arī ceļojumu maršruti pa Latvijas un Lietuvas skaistajiem un vēsturiskajiem dārziem. Vēsturisko dārzu sadaļā šobrīd iekļauti 23 objekti, tomēr tos regulāri papildinām. Visi vēsturisko dārzu īpašnieki saņems rekomendācijas no dārzniecības un tūrisma speciālistiem, kā uzlabot savu produktu.

Vēl vairāku dārzu apsekošana plānota pavasarī. Aicinām arī Jūs iesaistīties produkta tapšanā, ja Jums ir zināmi krāšņumdārzi un kolekciju dārzi. Šobrīd dārzus visvairāk gaidām no Zemgales, Latgales, Sēlijas un Kurzemes, kur saimnieki labprāt uzņem tūristus, rakstiet lindad@celotajs.lv.

Aktivitāte tiek veikta projekta "Tradicionālo augļu, dārzeņu un dekoratīvo augu šķirņu atjaunošana. Vēsturisko Dārzu Tūrisms." (LatLit-181) ietvaros, ko finansē Eiropas Savienības Interreg V-A Latvijas - Lietuvas programma 2014. - 2020. gadam no Eiropas Reģionālā attīstības fonda. Šī publikācija sagatavota ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šīs publikācijas saturu pilnībā atbild LLTA "Lauku ceļotājs", un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

Sagatavošanā jauni mārketinga izdevumi Japānas tirgum

1. Rokasgrāmatas “GO RURAL” otrais izdevums

Pagājušajā gadā izdevām pirmo rokasgrāmatu “GO RURAL” Japānas tirgum, ietverot tajā gan ceļojumu maršrutus, gan apmeklējumus dažādu nozaru lauku tūrisma saimniecībās un objektos. Šogad projekta komanda ir uzsākusi darbu pie “GO RURAL” rokasgrāmatas otrā izdevuma veidošanas. Esam izdarījuši secinājumus no japāņu tūrisma profesionāļu atsauksmēm par iepriekšējo rokasgrāmatas izdevumu, pēc pagājušā gada dalības “JATA Expo” tūrisma izstādē Tokijā, pēc prezentāciju semināriem „Baltic Road show” trīs Japānas pilsētās – Fukuokā, Osakā un Tokijā, reakcijām pēc tūroperatoru un mediju iepazīšanās braucieniem, pēc prezentācijas Latvijas vēstniecībā Japānā, tiekoties ar japāņu tūrooperatoriem klātienē, kā arī uz klausot saimnieku pieredzi ar japāņu tūristiem. Atbilstoši šiem secinājumiem veidojam jaunus produktus un pielāgojam esošos.

Salīdzinot ar pagājušo gadu, rokasgrāmatā būs vairākas izmaiņas un jaunumi, piemēram:

- **īsas programmas** (apmeklējums+pusdienas), ko tūrooperatori var iekļaut jau esošajos tūrisma maršrutos, lai dažādotu pārbrauciena laiku, piemēram, no Rīgas līdz Tallinai. Apmeklējums garšaugu dārzā un pusdienas netālu esošā lauku krodziņā kopā veido pievilcīgu iestarpinājumu tūres maršrutā, aizņemot ne vairāk par 3-4 stundām;
- **UNESCO mantojums**. Japāņiem ir svarīgi redzēt unikālas un starptautiski atzītas lietas, kāds ir UNESCO mantojums. Tās, protams, ir Rīgas un Tallinas vecpilsētas, Igaunijā – tradicionālā melnā jeb dūmu sauna.
- **dienas programmas** ārpus pilsētām, ar atgriešanos viesnīcā vai nakšņošanu laukos. Piemēram, dabas takas, pastaiga purvā ar sniega korpēm, Baskāju taka, sēņošana, maizes cepšana. Programmas paredzētas grupām vai individuāliem klientiem, braucot ar tūristu autobusu vai sabiedrisko transportu. Šādām programmām svarīgs ir sīks apraksts – ko tieši varēs redzēt un darīt, kādā secībā, cik ilgi, kāpēc tas ir ievērtības cienīgi vai svarīgi;
- **ceļošana ar sabiedrisko transportu**. Rokasgrāmatā plānojam iekļaut arī maršruta piemēru individuāliem ceļotājiem, apmeklējot ne tikai galvaspilsētas, bet arī piemērotas mazpilsētas un lauku saimniecības, kur tās ir ērti sasniedzamas un saimnieki piedāvā transportu no tuvākās sabiedriskā transporta stacijas.

2. Brošūra par ēdienu Latvijā, Igaunijā un Somijā

Vadoties no līdzšinējās pieredzes, esam nolēmuši izdot jaunu brošūru, kas iepazīstina ar ēdieniem mūsu trijās projekta valstīs – Latvijā, Igaunijā un Somijā. Tās uzdevums ir palīdzēt Japānas tūristiem saprast mūsu virtuvi un izvēlēties ēdienu sava ceļojuma laikā. Brošūrā ar foto attēliem un aprakstiem rādīsim vairāk kā 50 ēdienus, kuri ir gan tradicionāli, gan vienlaikus aktuāli mūsu pašu ikdienas ēdienkartē. Tie būs ēdieni, ko tūrists baudīs brokastīs, pusdienās un vakariņās, un kas atrodami restorānu un viesu māju

piedāvājumā – ne tikai mūsu tradicionālā rudzu maize un Jāņu siers, bet arī zupas, gaļas ēdieni, saldie ēdieni un citi.

Gan rokasgrāmata, gan ēdienu brošūra tiks laista klajā līdz nākamajiem „Baltic Road Show ” pasākumiem, ar tām dosimies arī uz nākamo JATA tūrisma izstādi Tokijā septembrī. Rokasgrāmatu un ēdienu brošūru saņems arī visi līdzšinējie interesenti – tūroperatori un mediji Japānā.

Semināri Japānas mārketinga programmas ietvaros

1. 22.03.2018, “Mazmežotnes muižā”

Semināra tēmas:

- 1) Klienta vajadzības mūsdienās un atbilstošu tūrisma produktu veidošana.
- 2) Lauku tūrisma produktu iekļaušana tūroperatore programmās. Ko vēlas kooperatīvie klienti Latvijā?
- 3) Kā noformēt tūrisma piedāvājumu - 8 Latvijas lauku tūrisma produkta piemēri tālajiem tirgiem.

2. 26.03.2018, Rīgā, “Lauku ceļotāja” birojā

Semināra tēmas:

- 1) Mediju pārstāvju un tūroperatore braucienu atsauksmes un mācības.
- 2) Kā veidot japānas tirgum piemērotu tūrisma produktu.

Aktivitātes veiktas Eiropas Savienības un Eiropas Reģionālā attīstības fonda Centrālās Baltijas programmas atbalstu projekta "CAITO - Meta cluster for attracting the Japanese tourism market" ietvaros.

[Facebook.com - Project CAITO](#) - lapa par projekta aktualitātēm

<http://balticsea.countryholidays.info/> - mājas lapa tūristiem japāņu un angļu valodā

<http://www.celotajs.lv/lv/project/1> - projekta mājas lapa celotajs.lv portālā, atrodamas projekta aktualitātes

[バルト海沿岸の田園を旅しよう Facebook.com - @Caito.japanese](#) - lapa tūristiem japāņu valodā

Interreg
Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Livonijas kulinārais ceļš. Tūrisma produkta, kas balstīts uz Livonijas kulināro mantojumu, radīšana un virzīšana tirgū (Est-Lat 42)

Kulinārā tūrisma ceļa “Livonijas garša” informatīvajā seminārā kopā tika pulcināts kupls skaits interesentu no Kurzemes

1. novembrī, Skrundas novada viesu namā “Garīkas”, “Lauku ceļotājs” uz informatīvu semināru kopā pulcināja kuplu skaitu kurzemnieku, kuri ieinteresēti paplašināt un pilnveidot kulināro piedāvājumu laukos, iesaistoties kulinārā ceļa "Livonijas garša" veidošanā. Ieradušies bija gan naktsmītņi, restorānu un krodziņu, gan lauku

labumu veikaliņu saimnieki, gan lielāki un mazāki pārtikas ražotāji. Pasākuma dalībnieki uzzināja vairāk par kulinārā tūrisma produkta ideju, mērķiem un iespējām piedalīties un pieteikties dalībai projektā.

Ar stāstiem par mūsdienu produktu, ēdienu un garšu vēsturisko izcelsmi no Livonijas laikiem semināra dalībniekus iedvesmoja kulinārā mantojuma eksperte un blogere Sandra Ošiņa. Ikvienam bija iespēja atsvaidzināt zināšanas par šo vēsturiski nozīmīgo periodu - kas tā Livonija tāda ir, kad un kurā teritorijā tā pastāvēja, kas bija tās iedzīvotāji, kā viņi dzīvoja, ko ēda un dzēra? Sandra Ošiņa stāstīja par atšķirīgajiem ēšanas paradumiem kungu un vienkāršo cilvēku ikdienā, kā arī svētku reizēs. Ja uz zemnieku un zvejnieku ģimeņu galdiem varēja atrast vienkāršas pašu audzētas un sarūpētas ēdamlietas, tad kungu galdi vai lūza no izsmalcinātiem ēdieniem un pārbagātības, kuru pagatavošanai lietoja pārspīlēti daudz garšvielas, lai demonstrētu savu statusu un iespējas.

"Livonijas garša" ir kulinārā tūrisma ceļš, kas sāksies Kurzemes rietumu krastā, vīsies cauri Vidzemei līdz pat Igaunijas dienvidiem un stāstīs par Livonijas laika ietekmi mūsdienu latviešu un igauņu ēdienos, norādot uz kopīgo mūsu virtuvēs un katram reģionam atšķirīgo. Livonijas garša ir turpinājums iniciatīvai Latviešu virtuve, identiski - Igaunijas iniciatīvai. Maršruts būs pievilcīgs ne tikai pašmāju viesiem, bet gan gardēžiem arī no tuvākām un tālākām ārzemēm.

Pilno versiju Sandras Ošiņas prezentācijai "Livonijas laiku garša" variet apskatīt šeit:

http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/171101_LG/Livonijas_garsa_logo_opt.pdf

Vairāk par projektu lasiet šeit: <http://www.celotajs.lv/lv/project/16> vai sazinaties ar Inesi Riekstiņu, inese@celotajs.lv, T. +371 29 462 024.

Kulinārā ceļa "Livonijas garša" dalībnieki

Latvijas Lauku tūrisma asociācijas "Lauku ceļotājs" un Vidzemes plānošanas reģiona vārdā sakām lielu paldies uzņēmējiem par atsaucību un ieinteresētību līdzdarboties pārrobežu kulinārā ceļa "Livonijas garša" veidošanā!

Gatavību līdzdarboties pārrobežu kulinārā ceļa "Livonijas garša" veidošanā ir izteikuši 186 uzņēmēji Latvijā, kuriem bija iespēja pieteikties dalībai līdz novembra beigām. Igaunijā savukārt ir saņemti 110 pieteikumi. Pieteikušies ir gan naktsmītņu, restorānu, krodziņu saimnieki, gan lauku labumu veikaliņi, gan ražotāji, kas ikdienā sniedz tūrisma pakalpojumus vai arī vēlas sākt ar to nodarboties.

Ciešā Latvijas un Igaunijas projekta partneru un uzņēmēju sadarbībā līdz 2020. gadam veidosim gastronomiskā tūrisma piedāvājumu "Livonijas garša" abās valstīs, kas ļaus ceļotājiem izziņāt senās Livonijas teritorijas kulināro mantojumu un baudīt sezonālus, vietējos produktus. Tajā tiks iekļauts arī reģionālais ceļš "Taste HansEATica".

Jau šogad ēdināšanas pakalpojumu sniedzēji un mazie ražotāji varēs smelties noderīgas zināšanas un mācīties no veiksmes stāstiem reģionu mēroga semināros Kurzemē un Vidzemē. Savukārt, lai veidotu ciešāku sadarbību starp tūrisma, ēdināšanas pakalpojumu sniedzējiem un pārtikas ražotājiem Latvijā un Igaunijā, kulinārajos maršrutos iesaistītajiem tiks organizētas profesionāļu konsultācijas, meistarklases un pieredzes braucieni pie kaimiņiem Igaunijā. Tāpat 2018. un 2019. gadā uzņēmēji tiks pārstāvēti kulinārajos festivālos un piedalīsies plašai publikai atvērtās “garšas amatnīcās” – darbnīcās gan Latvijā, gan Igaunijā. Sīkāka informācija par plānotajiem projekta pasākumiem un aktivitātēm sekos. Ceram uz ciešu un savstarpēji bagātinošu sadarbību!

Jauna www.celotajs.lv sadaļa “Livonijas garša”

Savā mājas lapā esam izveidojuši sadaļu “Livonijas garša” <http://www.celotajs.lv/lv/c/brand/livonia>, kas veltīta topošajam kulinārajam ceļam un dziļākas izpratnes veicināšanai par šo vēsturiski nozīmīgo laika posmu latviešu un igauņu tautu vēsturē, kas nenoliedzami ir atstājis neizdzēšamas pēdas mūsdienu virtuvē. Lasot stāstus par Livonijas laika virtuvi, svinētajiem svētkiem un ar tiem saistītajiem ēdieniem, kā arī sarežģīto vēsturi, radīsiet atbildes uz jautājumiem, ko ēda laikos, kad kartupelis vēl nebija šurp atceļojis, no kurienes ievada sālītās siļķes un kāpēc svētkos cepa safrāna kliņģerus. No marinētām brētliņām līdz kausam pašbrūvēta alus - visa vēsture tepat uz galda!

Drīzumā šajā sadaļā tiks iekļauti pārtikas ražotāji un ēdinātāji no Vidzemes, Pierīgas un Kurzemes, kuri seko vietējām pārtikas audzēšanas un ēdiena gatavošanas tradīcijām. Projektā vēlamies izcelt reģionu vietējo virtuvi, kuras īpašās iezīmes radušās Livonijas laikos.

Līdz gada beigām šajā sadaļā būs pieejami arī jauni kulinārie maršruti Latvijas un Igaunijas apceļošanai.

Apvienotais latviešu-igauņu seminārs pārtikas ražotājiem

No 19.-20. februārim kopā ar mazajiem pārtikas ražotājiem no Latvijas un Igaunijas devāmiem pieredzes apmaiņas braucienā uz Dienvidigauniju. Zināšanas guva un pieredzi smēlās astoņi uzņēmēji no Kurzemes un septiņi no Vidzemes, kuri iesaistījušies kulinārā ceļa izveidē “Livonijas garša”. Paldies par dalību I/K Reinis, SIA “Lāči”, SIA „TD Sveķi”, SIA Tēviņu, z/s “Līvi”, Gogelmogels, SIA “Burkānciems”, z/s "Adzelvieši", z/s “Birznieki”, z/s “Nornieki”, z/s "Turaidas", z/s "Ģinas".

“Interreg Estonia – Latvia” programmas projekta “Livonijas kulinārais ceļš” ietvaros pirmajā dienā mums bija iespēja paviesoties trijās Veru apkaimes saimniecībās - Andri-Peedo kazu saimniecībā, Nopri piena saimniecībā un Mooska saimniecībā, kur tiek kūpināta gaļa. Tika uzklauti pieredzes stāsti un iepazīta uzņēmumu ikdiena. Visās

saimniecībās tiek uzņemti arī tūristi, tāpēc katrā no tām tika prezentēts un piedāvāts degustācijai saimniecībā saražotais.

Otrajā dienā gūtos iespaidus apspriedām apvienotajā igauņu-latviešu praktiskajā seminārā, kura galvenā tēma bija produktu mārketingš. Tika runāts par to, kā ar viesu uzņemšanu un tūrisma palīdzību pārdot savu produktu, kā uzrunāt savu klientu un kā līdzdalība tūrisma uzņēmēju sadarbības projektos un tīklos atbalsta uzņēmēju. Ar savām zināšanām dalījās stratēģiskās komunikācijas eksperte Liene Kupča (Latvija), un igauņu uzņēmējas Erika Paabus (“Andre siera saimniecība”) un Eda Veeroja (Mooska saimniecība).

Plānotie pasākumi “Livonijas garša” dalībniekiem

Tuvākajā nākotnē projekta “Livonijas kulinārais ceļš” ietvaros organizēsim šādus pasākumus:

1. **26.-27. marts** – praktisks seminārs ar viesošanas tūrisma uzņēmumos. Tēma: Livonijas kulinārais mantojums un kā to izmantot stāsta radīšanā. Mērķauditorija: ēdināšanas pakalpojumu sniedzēji no Latvijas. Vieta: viesu māja Klaara Manni, Igaunija, Pērnavas apriņķis.
2. **18. aprīlis** - praktisks seminārs/ēdiena gatavošanas meistarklase ar saukli "Dzīves garša" par Kurzemes kulināro mantojumu. Mērķauditorija: ēdināšanas pakalpojumu sniedzēji no Kurzemes - pavāri, vadošais personāls, īpašnieki utt. Vieta: viesu nams Mazsālījas, Kuldīgas novads.
3. **7.-9. maijs** - trīs dienu pieredzes apmaiņas brauciens Latvijas uzņēmējiem (gan ražotājiem, gan ēdinātājiem), “Livonijas garša” dalībniekiem uz Igauniju, Pērnavas un Lēnes apriņķi.
4. **2018. gada pavasaris un rudens** - grupu konsultācijas par dažādām tēmām gan pārtikas ražotājiem, gan ēdināšanas pakalpojumu sniedzējiem. Galvenās tēmas - mārketingš, reklāma sociālajos tīklos u.c.; kulinārā piedāvājuma attīstīšana (konceptija, ēdienkarte utt.); tematisku kulināro programmu, pasākumu un meistarklašu organizēšana; pārtikas produkta attīstība, izmantojot vietējās tradīcijas un sastāvdaļas; praktiskā apmācība - ēdiena gatavošanas meistarklases, jaunu recepšu apgūšana; apkalpojošā personāla motivēšana, lai apmeklētājam piedāvātu neaizmirstamu pieredzi.

Sīkāka informācija par pasākumiem sekos.

Projekts “Livonijas kulinārais ceļš” īstenots “Interreg Estonia-Latvia” programmas ietvaros no Eiropas Reģionālā attīstības fonda. Šī publikācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Kas notiek Jūrtakā?

Lai informētu par līdz šim paveikto un plānotajiem darbiem 2018. gadā, kā arī, lai vienuviet pulcinātu Jūrtakas draugus, no kuriem aktīvākie smeļ, ka kļuvuši viens otram jau teju par ģimeni, 14. februārī sadarbībā ar Kurzemes Plānošanas reģionu, kurš ir arī viens no projekta “Pārgājēju maršruts gar Baltijas jūru Latvijā un Igaunijā” partneriem, pārstāvēt visu Kurzemes piekrasti, **uz informatīvu tikšanos aicinājām visus Jūrtakas interesentus**. Kopskaitā tikšanos apmeklēja vairāk kā 70 tūrisma jomā strādājošo un entuziastu, kuri kopš dalības Jūrtakas apsekojumā nenogurstoši seko visām jaunveidojamā maršruta aktualitātēm.

Tikšanās sākumā LLTA “Lauku ceļotāja” tūrisma eksperts Juris Smaļinskis sniedza atskatu uz aizvadīto maršruta apsekojumu, norādot, ka īpaša uzmanība jāvērs, nodrošinot ceļotāju drošību un šķēršļu pārvarēšanu, piemēram, pārvietojoties gar brūkošiem/noskalotiem stāvkrastiem, ceļotājus iepriekš par tiem brīdinot, jo īpaši, ja iepriekš ir bijusi vai tuvojas vētra. Atspoguļojot ceļotājam reālo situāciju, viņam pašam tiek sniegta iespēja izvērtēt savus spēkus un lemt par došanos ceļā vai konkrētā posma apiešanu. Tāpat apsekojuma laikā tika iegūta pārlicība, ka maršruts nešķērso privātīpašumus un ceļotājiem ir pieejama piekļuve jūrai visā piekrastes garumā. Gājienā tika konstatēti arī uz konkrēto brīdi piesārņotākie piekrastes posmi. Lai arī vietējie zināja stāstīt, ka visbiežāk šie atkritumi nav piekrastes apmeklētāju atstāti, bet gan izskaloti no jūras, jāsaprot, ka no potenciālā apmeklētāja viedokļa šis skaidrojums nemaina situāciju, ka, lai arī kāds būtu piesārņojuma avots, vietām piekraste ir piesārņota un šī situācija ir jārisina kopīgiem spēkiem, sadarbojoties gan pašvaldībām, gan iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kuri saimnieko piekrastes tuvumā. Uzmanība tika vērsta arī uz

pavasārī un vasarā plānoto maršruta marķēšanu, norādot, ka īpaša vērība jāpievērš, marķējot pilsētās un pie/gar upju grīvām, lai ceļotājam ir skaidrs, kā konkrētajā vietā virzīties uz priekšu. Atgādinām, ka projekta ietvaros ir izstrādātas arī maršruta marķēšanas vadlīnijas, kas ir atrodamas “Lauku ceļotāja” mājas lapā. Dabā maršruts tiks marķēts ar balti-zili-baltām krāsu atzīmēm un Jūrtakas logo. Tāpat pirms maršruta marķēšanas ir paredzēti kopīgi semināri, kuros brīvprātīgie, kas vēlēšies iesaistīties marķēšanā, īsā instruktāžā varēs iepazīties ar būtiskākajiem pamatnoteikumiem, saņemt nepieciešamos instrumentus un praktiski marķēt maršrutu dabā. Lai saņemtu aktuālāko informāciju par marķēšanas semināru datumiem Kurzemē, Vidzemē un arī Igaunijā, sekojiet Jūrtakas Facebook lapai - [@estlathiking](https://www.facebook.com/estlathiking). Apsekojuma apkopojuma noslēgumā vēlreiz tika uzsvērtas norādes zīmju nozīme no piekrastes/maršruta uz pakalpojumiem, kas atrodas turpat aiz kāpām, jo pretējā gadījumā ceļotājam, ejot pa piekrasti, nebūs ne jausmas, ka turpat blakus ir iespējams iegādāties saldējumu vai suvenīru, paēst pusdienas vai atrast naktsmājas. Norādes zīmēm nav jābūt izgatavotām no dārgiem, smagnējiem materiāliem, gluži otrādi – tās var būt radošas un viegli pārvietojamas, jo prieks un cerība, kas rodas ceļotājā pēc vairākiem noietiem kilometriem vasaras svelmē vai rudens vējā, kaut kur tālumā ieraugām pavīdam norādes zīmi, ir neizmērojams.

Tikšanās turpinājumā A. Ziemele klātesošos iepazīstināja ar jau izveidotajiem un plānotajiem **Jūrtakas marketinga materiāliem**. Līdz šim kopā ar projekta partneriem esam izveidojuši elektroniski pieejamu pasākumu kalendāru 2018. gadam Jūrtakas teritorijā Latvijā un Igaunijā, kurš ikvienam interesentam sniedz ieskatu piekrastes svarīgākajos notikumos, padarot piekrasti par vēl vilinošāku tūrisma galamērķi ne tikai aktīvā tūrisma cienītājiem, bet arī kultūras gardēžiem un ceļotājiem, kas novērtē izvēles plašumu. Līdzīgs kalendārs būs pieejams arī 2019. un 2020. gadam. Tāpat izstrādes procesā ir maršruta mājas lapa – www.coastalhiking.eu –, kas interesentiem sniegs informāciju par Jūrtaku latviešu, igauņu, angļu, vācu un krievu valodās. Iepriekšminētajās valodās taps arī citi reklāmas materiāli.

Date	Event	Location	Event in other languages	For more information
3-24	International Star Festival	Liepāja, Latvia	Starptautiskais zvaigžņu festivāls; Starptautiskā zvaigžņu festivāla; Internationales Festival der Stars; Internationalen Sternfestivals	kalendars.sagaja.lv
3.03-17.06	Exhibition by Alexander Vershvin "Fashions of wedding dresses in history"	Kaķe-Juņģa, Estonia	Aleksandra Veršvina izstāde "Kādas bija modes vēsture"; Nikolai Aleksandrov "Vaiņģu lobīšanasstāsts"; Alexander Vershvin "Costumation der Brautjungfer. Ausstellung der Brautjungfer"; Браквенная Ассортиция Браквенная "История моды в свадебном платье"	schlossfall.com/ru-ua-estlv/
10-18	Piņņu Spa Week	Piņņu iezis, Estonia	Piņņu SPA nedēļa; Piņņu Spa-week; Piņņu SPA-неделя; Неделя SPA в Пиņņu	www.pinnu.com/en/latvegal/
10.03-26.05	Music Sacra, Spring	St Elizabeth Church, Piņņu, Estonia	Koncerts serijs "Musica Sacra, Spring"; "Musica Sacra, Spring"; Концерты: "Musica Sacra, Spring"; Концерт-серия: "Musica Sacra, Spring"	www.orgue-piņņu.eu www.gaidisvents.eu/en/ concert-series-musica-sacra
16	Trahimānu ciematā party	Trahimānu, Estonia	Trahimānu ciematā (publ.); Trahimānu kvartāls; Трахимановское поселение	www.cannabex.eu/events

Šobrīd turpinām darbu pie tūrisma ceļveža izveides, kurā visi 1200 Jūrtakas kilometri ir sadalīti 60 dienās, tiem pievienojot 3 dienas uz Igaunijas salām. Katra diena ietvers sevī maršruta karti, kurā būs atzīmēti pieejamie tūrisma pakalpojumi un apskates objekti, kā arī sniegta tāda noderīga informācija kā posma garums, laiks, kas nepieciešams, lai konkrēto posmu noietu, ceļa segums, grūtības pakāpe un cita informācija. Ceļveža ievads sniegs vispārēju informāciju par maršrutu, kā arī padomus ceļošanai piekrastē.

Paralēli ceļvedim strādājam arī pie mārketinga bilžu brošūras, kurā maršruts tiks sadalīts 8 tematiskos posmos – Kurzemes atklātā piekraste, Kurzemes līcis, Jūrmala un Rīga, Vidzemes piekraste, Pērnavas apkārtnē, Matsalu Nacionālā parka apkārtnē, Hāpsalu apkārtnē un Harjumā apkārtnē kopā ar Tallinu. Brošūra koncentrētā veidā izcels katras teritorijas lielākās vērtības un atšķirības no citām maršruta daļām, kā arī sniegs vizuālo priekšstatu par maršruta daudzveidību. Ir paredzēts, ka tūrisma ceļvedis un mārketinga bilžu brošūra būs gatavas jau šī gada rudenī.

Finiša taisnē ir arī darbs pie rokasgrāmatas tūrisma uzņēmējiem par pakalpojumu sniegšanu ceļotājiem, kas dodas pārgājienos. Rokasgrāmatas saturs ietver gan raksturīgākās ceļotāju vajadzības, gan visbiežāk izmantotos pakalpojumus. Tiek sniegta informācija par garas distances pārgājienu maršrutu veidošanu, kā arī uzņēmējiem svarīga informācija par organizētu grupu un individuālu ceļotāju braucieniem nepieciešamajiem pakalpojumiem, kuru nodrošināšana var veicināt tūroperatora izvēli sadarboties ar konkrēto uzņēmēju.

Tāpat rokasgrāmatā tiek apskatīti citu valstu piemēri par zīmola Pārgājienu tūristiem draudzīgs (angl.: *Hikers friendly*) ieviešanu. Šāds zīmols ir efektīvs veids, kā konkrētajai mērķgrupai darīt zināmu, ka viņi šeit ir gaidīti un šāda veida zīmes ir atpazīstamas visā pasaulē, un, to ieraugot, ceļotājam uzreiz ir skaidrs, ka te tiks saprastas viņa vajadzības un būs kāds domubiedrs vērtīgai domu apmaiņai. Piemēram, Austrijā tiek ļoti precīzi definēts, kas tiek sagaidīts no naktsmītņu uzņēmēja, lai saņemtu “Hikers’ friendly” kvalitātes zīmi:

- pārgājienu tematika jāiekļauj uzņēmēja reklāmas materiālos;
- redzamā vietā jābūt novietotai pilnvērtīgai informācijai par maršrutu un tajā pieejamiem pakalpojumiem;
- katru dienu redzamā vietā ir jāizliek laika prognoze;
- jāiekārto žāvējamā telpa zābakiem un drēbēm, kā arī jābūt vietai, kur nomazgāt netīros zābakus;
- jāpiedāvā atpūtas istaba (brokastu telpa, veranda, lasītava u.tml.);
- jābūt gatavībā iznomāt vai noorganizēt nepieciešamo inventāru – dienas somas, bērna nesamo somu, nūjas, lietus plēves u.tml.;
- jābūt iespējai nakšņot tikai vienu nakti un rezervēt istabu pēdējā brīdī;
- ja tiek iznomāts inventārs, saimniekam jābūt pārliecinotam zināšanām par šo inventāru un kur to izmantot vietējā apkaimē;
- vietējās tūres: informācija un kartes par lokāliem maršrutiem, gida vadītas un tematiskas tūres (piemēram, pie vietējiem mājražotājiem, amatniekiem);
- daudzveidīgas, veselīgas brokastis (ar graudaugu brokastu pārslām, augļiem, pilngraudu maizi u.tml.);
- brokastis iespējamas jau no plkst. 7:00, un ir iespēja tās paņemt līdžņemšanai;
- pieejama aptieciņa ar saitēm, smēri nogurušām kājām, plāksteriem;
- pēc nepieciešamības jāsniedz palīdzība rezervēt nākamās naktsmītnes vai citus pakalpojumus, kā arī nokļūt līdz sabiedriskajam transportam;
- veļas mazgāšanas pakalpojums;

- pirtis, masāžas.

Visbeidzot esam saņēmuši Eiropas Pārgājēju asociācijas (*European Ramblers association*) apstiprinājumu **Jūrtakas iekļaušanai Eiropas garo distanču pārgājēju maršrutu tīklā**, kļūstot par E9 maršruta (maršruta sākums Portugālē, beigas – Narvā, Igaunijā) sastāvdaļu.

Turpiniet sekot līdzi Jūrtakai Facebook lapā [@estlathiking](https://www.facebook.com/estlathiking), tiekamies maršruta marķēšanas pasākumos piekrastē, kā arī Ķemeru Ceļotāju dienu ietvaros šī gada **5. maijā plkst. 10.30 būsiet gaidīti uz tematisko pārgājēju *Latviešu filmu un citas neparastas noskaņas jūras krastā no Ragaciema līdz Jaunķemeriem!*** Plašāk par pārgājēju lasiet šeit: www.facebook.com/events/612424599101504/ Dalība pārgājienā bez maksas.

Projekts “Pārgājēju maršruts gar Baltijas jūras piekrasti Latvijā un Igaunijā” tiek īstenots Igaunijas - Latvijas Programmas no Eiropas Reģionālā attīstības fonda ietvaros.

Šī publikācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Latvijas valstiskuma veidošanās ceļi

www.celotajs.lv/lv100

Šogad turpinām projektu, popularizējot Latvijas valstiskuma veidošanās ceļus kā ceļus Latvijas apceļošanai, lai veicinātu sabiedrības aktīvu iesaisti Latvijas apceļošanā, Latvijas valstiskuma veidošanās izziņāšanā un Latvijas kultūras mantojuma izziņāšanā. Ceram, ka šogad sasniegsim 100 latviskā kultūras mantojuma saimniecības. Tās tiks atzīmētas kartē (digitāli un iespiedmateriālā – kopējā kartē), un tās apceļot ļaus izstrādāti Latvijas valstiskuma ceļi – kultūras mantojuma attīstības koridori (Brīvības ceļš, Daugavas ceļš, Baltijas ceļš, Līvu ceļš, Gaismas ceļš, Jēkaba ceļš, Māras ceļš), kurus papildinās arī citi kultūrvēsturiski objekti un ceļošanu atbalstošie tūrisma pakalpojumi.

Projektā uzrunājam dažāda vecuma ceļotājus - Latvijas, ārvalstu un latviešu ārvalstu diasporas, kā arī mazākumtautības cilvēkus. Projekts pauž Latvijas valsts simtgades vēstījumu „ES ESMU LATVIJA”, dodot ikvienam iespēju piedzīvot un iesaistīties projekta rezultāta sasniegšanā. Projekts atbilst mērķprogrammas mērķim - nodrošināt Latvijas valsts simtgades svinību daudzveidīgu un kvalitatīvu norišu sagatavošanu un īstenošanu, kā arī izcels Latvijas laukus kā nozīmīgu, pozitīvu, uz nākotni vērstu simtgades svinību vietu.

Šogad paredzam:

1. Turpināt saimniecību un objektu/stāstu pieteikšanu. Lai iesaistītu sabiedrību, turpināta kampaņa, aicinot pieteikt saimniecības un objektus, sūtot īsu stāstu par lauku uzņēmēju, kuram ir zināšanas kādā no latviskā mantojuma jomām, vai objektus, kas atbilst kādai no 7 ceļu idejai.
2. Tūrisma kartes sagatavošana, kurā uz kartes pamatnes būs iezīmēti 7 valstiskuma ceļi un ar tiem saistītie apskates objekti un saimniecības (kopā ap 150). Karte paredzēta gan kā praktisks ceļošanas materiāls – ceļu karte, gan kā reprezentatīvs materiāls par LV100 - gan vietējiem, gan ārzemju tūristiem un ciemiņiem.
3. Informācijas papildināšana izveidotā interneta sadaļā: www.celotajs.lv/lv100 4 valodās (LV / EN / RU / DE). Šo vietni turpinām papildināt ar tūrisma/kultūras objektiem un Latviskā mantojuma saimniecībām.

Vietnē katrai saimniecībai un objektam izveidotajā sadaļā turpinām izvietot iesūtītos stāstus, atsauksmju sadaļā – ceļojumu atsauksmes, kurā tūristi dalīsies piedzīvotajos iespaidos.

4. Sabiedrības informēšana. Turpinām aicinot sūtīt objektus un saimniecības, aicinot apceļot izstrādātos maršrutus, apmeklējot saimniecības un iesūtot savus stāstus, iespaidus un foto par piedzīvoto ceļojuma laikā.

Jau šobrīd mūsu birojā pieejamas 8 pastkartes katram no 7 ceļam ar visraksturīgāko foto un 1 kopīgu foto ar LV100 identitāti un logo. Tās var izmantot kā pastkartes, un tās nes 100-gades svinību un valstiskuma ceļu ideju.

Dodamies ceļā, izzinām savu Latvijas vēsturi un svinam Latvijas simtgadi!

Maršruti veidoti pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija idejas par Latvijas kultūras mantojumu koridoriem. Latvijas valsts simtgades svinības notiks laikā no 2017. gada līdz 2021. gadam. Latvijas valsts simtgades svinību galvenais vēstījums ir „Es esmu Latvija”, akcentējot, ka Latvijas valsts galvenā vērtība ir cilvēki, kuri ar savu ikdienas darbu veido tās tagadni un kopā ar jauno paaudzi liek pamatus rītdienai. Projekts tiek īstenots ar Valsts kultūrkapitāla fonds atbalstu.

Latvijas tūrisma vēsture simts gadu griezumā

Latvijas simtgades svinību gadā „Lauku ceļotājs” plāno sagatavot informatīvu materiālu par to, kā esam ceļojuši 20. gs. laikā, sākot no pagājušā gadsimta sākuma. Pirmajā mirklī šķiet, ka laikā starp divām revolūcijām un Pirmo pasaules karu cilvēkiem ir bijušas citas prioritātes un ceļojumi nav bijuši ikdienas „darba kārtības” jautājums, taču tieši tad ir tapuši mūsdienās pazīstami tūrisma objekti, ir iznākuši tūrisma ceļveži un kartes, dibinātas tūrisma biedrības, izdoti regulāri preses izdevumi, darbojušies populāri kūrorti, un, neskatoties uz salīdzinoši ierobežotām transporta iespējām, ceļojumi noritējuši, sākot no Kurzemes piekrastes līdz pat Rāznas ezeram un vēl tālākiem Latvijas nostūriem. Šobrīd ir savākts bagātīgs faktu un foto materiāls, kur liels

atbalsts nāca arī no tūrisma informācijas centriem. Tā rezultātā līdz šī gada septembrim taps materiāls, kur ļoti koncentrētā veidā tiks atspoguļoti interesanti fakti par Latvijas tūrisma vēsturi simts gadu griezumā.

Tiem, kam ir interesanti fakti par Latvijas tūrisma vēsturi, var piedalīties, sūtot tos uz juris@celotajs.lv vai Lauku ceļotāja Facebook lapā: <https://www.facebook.com/Laukucelotajs/>

Foto: Baldones muzeja materiāli.

„Lauku ceļotāja” biedru atklātā vēstule

Atbildīgo ministriju reakcijas

Pagājušā gada nogalē četros reģionālos semināros lauku tūrisma uzņēmēji pārrunāja gada rezultātus un apkopoja nozares problēmas, kam nepieciešams risinājums. Rezultātā tapa vēstule ar problēmu skaidrojumu un piedāvātiem risinājumiem, kas tika nosūtīta atbildīgajām ministrijām un medijiem kā preses ziņa.

(<http://www.celotajs.lv/lv/news/item/view/738>)

Vēstulē tika skartas šādas galvenās tēmas:

1. Pašvaldību uzņēmumi konkurē ar privāto sektoru.
2. Kontrolējošo institūciju ierēdņu neprofesionālā attieksme.
3. Konkurence ar neregistrēto uzņēmējdarbību.
4. Pieaugošais birokrātijas slogs.

Finanšu ministrijas atbilde ar atsaucēm uz likumdošanu skaidro situāciju par pašvaldību kompetenci un atbildību saistībā ar saimniecisko darbību. Vēstulē norādīts – ja privātā persona uzskata, ka publiskās personas dibinātā kapitālsabiedrība, kura atrodas dominējošā stāvoklī, to ļaunprātīgi izmanto, tādējādi pārkāpjot Konkurences likumu vai citus konkurenci regulējošos normatīvos aktus, tai ir iespēja ziņot par pārkāpumu Konkurences padomei, kura īsteno valsts politiku konkurences attīstības un aizsardzības jautājumos.

Jautājumā par ierēdņu neprofesionālo attieksmi, Finanšu ministrijas vēstulē skaidroti VID pasākumi principa „Konsultē vispirms” ieviešanai. Šis princips paredz pienākumu valsts iestādēm ieviest konsultāciju mehānismu, proti, skaidrot fiziskajām un juridiskajām personām piemērojamās normas un prasības.

Ekonomikas ministrija norāda, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs no 2018. gada 1. jūlija sāks pildīt papildu funkcijas kompleksu un saistītu tūrisma pakalpojumu jomā. Tieši šo papildu funkciju dēļ ir paredzēts papildināt nodarbināto skaitu, kas strādās ar tūrisma jomas uzraudzības jautājumiem.

Attiecībā par konkurenci ar neregistrēto uzņēmējdarbību, Finanšu ministrija atsaucas uz valdības rīcības plānu, kurā ir iekļauti vairāki ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumi, t.sk. nodokļu reforma un cīņa pret neregistrēto uzņēmējdarbību.

Saistībā ar priekšlikumu par dzīvesstila uzņēmumiem, Finanšu ministrija norāda, ka Valsts nodokļu politikas pamatnostādņu 2018.-2021.gadam ietvaros tika izstrādāti grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā, likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” un izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksā un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā”, kas paredz uzlabot patentmaksas noteikumus mazajiem jeb dzīvesstila uzņēmumiem. Tādējādi attiecībā uz mazajiem uzņēmumiem jauni normatīvo aktu grozījumi nav plānoti.

Arī **Ekonomikas ministrija** norāda, ka mazajiem uzņēmumiem ir piemērots mikrouzņēmums kā saimnieciskās darbības forma, un izmaiņas likumdošanā nav paredzētas.

Saņemtās atbildes no Finanšu ministrijas un Ekonomikas ministrijas ir publicētas portālā macies.celotajs.lv, diskusiju sadaļā.

Vēstule tika nosūtīta arī VARAM un ZM, no šīm ministrijām atbildes nav saņemtas.

Jaunākie jautājumi un atbildes lauku tūrisma uzņēmēju forumā

(<https://macies.celotajs.lv/mod/forum/discuss.php?d=85>)

1. Kā piemērojamas vides pieejamības normas brīvdienu mājām - dzīvojamo māju būvniecības likums nosaka, ka ar otro mājiņu sākot, jābūt ievērotām vides pieejamības normām?

Ja brīvdienu māja nav lielāka par 150 kvm, tad tā skaitās kā mazstāvu būve, un vides pieejamības normas nav attiecināmas. Saistoši ir Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-08 "Publiskas ēkas un būves" <https://likumi.lv/ta/id/274995-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-208-15-publiskas-buves> (punkts 6.3.) attiecas uz tūrisma mājiņām.

2. Vai jāveic trihinellas analīzes bebru gaļai, piedāvājot medījuma gaļas ēdienus viesu nama klientiem?

Gan Eiropas, gan Latvijas normatīvo aktu regulējums nosaka, ka meža dzīvniekiem, kas nomedīti, lai to gaļu tālāk lietotu uzturā, ir jāveic trihinellu klātbūtnes pārbaude. Viena parauga izmaksas Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajā institūtā "BIOR" ir, sākot no 13.89 eiro.

3. Vai naktsmītnēm 2018. gadā pieaug nodokļi?

IIN nodokļa atvieglojums lauku tūrisma pakalpojumiem, ja ienākums nepārsniedz 3000 EUR gadā, nav mainījies <http://new.llkc.lv/lv/nozares/ekonomika/kas-jauns-nodoklu-piemerosana-2015-gada> Likumā ir gradācija 12+6 gultas vietas, kurām var piemērot šo atvieglojumu.

4. Kādas izmaiņas nākamajā gadā gaidāmas saistībā ar PVN nomaksu un atskaitēm?

Balstoties uz VID semināros saņemto informāciju, atbildes ir sekojošas:

1) Atskaites sistēma paliek tāda pati, kā bija. Nekādu lielu izmaiņu šajā jomā nav.

2) PVN taksācijas periods tāpat kā iepriekš:

- viens kalendāra mēnesis, ja reģistrēts nodokļa maksātājs taksācijas gadā ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- viens kalendārais mēnesis, ja apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā pārsniedz 50 000 euro vai, ja tiek veikta preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā vai, ja reģistrēts nodokļa maksātājs sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu un kuru sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts;
- viens kalendārais ceturksnis - pārējos gadījumos, kad persona ir reģistrēta VID pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

3) Gada atskaite jāiesniedz kā līdz šim. Izmaiņas būs ar UIN, taču kādas tieši atskaites par to jāsniedz, VID semināros informācijas pagaidām nav. Tās būs jāiesniedz ar 01.07.2018.

5. Kādiem pakalpojumiem viesu nams var piemērot samazināto PVN likmi 12%?

Samazināto nodokli piemēro saskaņā ar likumu Par PVN: 41.pants. Piemērojamās nodokļa likmes

2) nodokļa samazināto likmi 12 procentu apmērā (turpmāk — nodokļa samazinātā likme) piemēro saskaņā ar šā likuma 42.pantu; 42.pants. Nodokļa samazinātās likmes piemērošana

(10) Nodokļa samazināto likmi piemēro izmitināšanas pakalpojumiem tūristu mītnēs.

6. Kā aprēķināt un nomaksāt PVN gadījumos, kad tūrisma mītne ievietojuši informāciju par sevi starptautiskos reklāmas, mārketinga un rezervēšanas portālos, saņemot rēķinu par sniegto pakalpojumu?

- 1) ja neregistrēta fiziska persona izīrē telpas, viņam nedrīkst izrakstīt rēķinu ar "reverse charge",
- 2) ja telpas izīrē reģistrēts nodokļu maksātājs, rēķins jāizraksta ar atsauci "reverse charge", pakalpojuma un rēķina saņēmējs arī aprēķina un maksā PVN budžetā .

Ja no ES valstī reģistrēta nodokļa maksātāja saņemtie pakalpojumi tiks izmantoti ar PVN apliekamu darījumu nodrošināšanai, tad būs tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu.

PVN deklarācijas aizpildīšanas kārtība noteikta Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.40 „Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju”. Saņemtie pakalpojumi no ES dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja ir uzrādāmi PVN deklarācijas 50., 55., 64.rindā un PVN 1 pārskata II daļā.

Lai uzzinātu katram uzņēmējam saistošās aktualitātes par nodokļu reformu, iesakām regulāri ieskatīties Valsts ieņēmumu dienesta mājas lapā <https://www.vid.gov.lv/lv/notikumi> un apmeklēt interesējošos bezmaksas seminārus, kā arī uzdot sev interesējošos jautājumus interneta vietnē <https://www.vid.gov.lv/lv/sazinies-ar-mums>

MK noteikumi “Noteikumi par kompleksa un saistīta tūrisma pakalpojuma sagatavošanas un sniegšanas kārtību, šo pakalpojumu sniedzēja un ceļotāja tiesībām un pienākumiem” saskaņošanā

Šobrīd nosūtīti apstiprināšanai Ministru kabineta noteikumu “Noteikumi par kompleksa un saistīta tūrisma pakalpojuma sagatavošanas un sniegšanas kārtību, šo pakalpojumu sniedzēja un ceļotāja tiesībām un pienākumiem” projekts; mērķis ir nodrošināt efektīvu komplekso un saistīto tūrisma pakalpojumu sniedzēju uzraudzību un patērētāju aizsardzību.

Noteikta kompleksā un saistītā tūrisma pakalpojuma sagatavošanas un sniegšanas kārtība, komplekso un saistīto tūrisma pakalpojumu sniedzēju un ceļotāju tiesības un pienākumi. Ja lauku tūrisma saimnieki veido piedāvājumus, ko savieno kopā kā vienotu pakalpojumu (pat ja tos atdala), šajos noteikumos saukti par “komplekso pakalpojumu” – arī uz tiem attieksies šie noteikumi un ir jāreģistrējas tūrisma operatoru un aģentu datu bāzē, saņemot darbības licenci. Projekts nosaka, ka tūrisma aģents un tūrisma operators pirms iesnieguma iesniegšanas speciālās atļaujas (licences) saņemšanai un katru nākamo gadu līdz 1. decembrim maksā ikgadējo valsts nodevu 40 euro apmērā. Ja Centrs atsaka izsniegt speciālo atļauju (licenci), tad samaksāto valsts nodevu neatmaksā. Papildu būs jāiegādā darbības apdrošināšana. Projekts paredz, ka nodrošinājums tūrisma operatoram ir vismaz 5 % apmērā no kompleksā tūrisma pakalpojuma apgrozījuma, bet ne mazāks kā 15 000 euro, ja tūrisma pakalpojumus sniedz ārpus Latvijas, Igaunijas un Lietuvas teritorijas, vai 5 000 euro, ja tūrisma pakalpojumus sniedz tikai Latvijas, Igaunijas un Lietuvas teritorijā, vai 3 000 euro, ja tūrisma pakalpojumus sniedz tikai Latvijas teritorijā. Ar kompleksā tūrisma pakalpojumu apgrozījumu projektā saprot saimnieciskās darbības ieņēmumus no komplekso tūrisma pakalpojumu pārdošanas ceļotājiem. Paredzēts, ka noteikumi stāsies spēkā 2018. gada 1. jūlijā.

ES atbalsts lauku tūrisma uzņēmējiem

līdz 15.03.2018. aktivitātē 6.4.3. "Tūrisma aktivitāšu veicināšana" apstiprināti 43 projekti par kopējo publisko finansējuma summu 1,24 milj. EUR. Tūrisma pakalpojumu sniedzēji pamatā atbalstu izmanto būvniecībai, no apstiprinātajiem 43 projektiem 33 projektos investīcijas tiek ieguldītas būvniecībā 1,029 milj. EUR apmērā.

Projektu aktivitātes	Publiskais finansējums, EUR	Projektu skaits
1. Esošo tūristu mītnu pārbūve, atjaunošana un aprīkošana	598 268	14
2. Esošo tūristu mītnu ēdināšanas bloku būvniecība, būves atjaunošana vai pārbūve un nepieciešamā aprīkojuma iegāde	97 486	4
3. Jaunu mazēku (ēku, kuru kopējā platība nepārsniedz 25 kvadrātmetrus) būvniecība, ierīkošana un aprīkošana kempingu teritorijā vai teritorijā, kas sagatavota un labiekārtota telšu, pārvietojamu mājiņu, traileru un citu vieglas konstrukcijas būvju un objektu izvietošanai un paredzēta viesu izmitināšanai	117 846	4
4. Esošo kempingu un jaunatnes tūrisma mītnu koplietošanas virtuvju, ēdamtelpu, tualešu un dušas telpu būvniecība, pārbūve, to atjaunošana un aprīkošana	8 621	1
5. Tūrisma pakalpojumu dažādošana (peldvietu izveide, aktīvo atpūtas taku un tiltiņu izveide vai labiekārtošana, rotaļlaukumu un aktīvas atpūtas un izklaides objektu izveide vai labiekārtošana, inventāra iegāde, infrastruktūras pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem)	418 249	20
Kopā:	1 240 470	43

Projektu īstenošanas vietas:

Reģions	Publiskais finansējums, EUR	Projektu skaits
Kurzeme	312 055	13
Latgale	221 898	8
Pierīga	475 078	14
Vidzeme	90 274	4
Zemgale	141 165	4
Kopā:	1 240 470	43

ELFA LEADER aktivitātē

Kopumā no 677 (16,4 milj. EUR) ar uzņēmējdarbību saistītiem projektiem, tūrisma nozarē apstiprināti 152 projekti (4,5 milj. EUR).

Tūrisma pakalpojumu sniedzēji galvenokārt LEADER atbalstu izmanto būvniecībai, no apstiprinātajiem 152 projektiem 98 projektos investīcijas tiks veiktas būvniecībā 3,7 milj. apmērā.

Projektos paredzētās aktivitātes:

Projektu veidi	Publiskais finansējums	Projektu skaits
Tūrisma pakalpojums/aktīvā atpūta (laivu noma, veikbords, SUP, u.c)	1 001 242	44
Atpūtas vietas izveide	110 748	4
Degustāciju telpu izveide/radošas darbnīcas	314 487	9
Esošo tūrisma mītņu attīstība (esošo pārbūve, pamatlīdzekļu iegāde)	1 336 922	43
Jaunas tūrisma mītnes būvniecība (jauna būvniecība, būves novietošana, pārbūve (muižas, vēsturiskas ēkas))	1 197 192	32
Jauna tūrisma pakalpojuma izveide (dzīvnieku dārzi, izklaides laivas, pirtis (arī uz ūdens) u.c.	426 592	16
Jauns tūrisma pakalpojums/medus (dravu tūrisms)	72 147	4
Kopā:	4 459 329	152

Projektu īstenošanas vietas:

Reģions	Publiskais finansējums	Projektu skaits
Kurzeme	885 039,53	25
Latgale	1 000 973,52	25
Pierīga	838 767,43	37
Vidzeme	990 155,11	39
Zemgale	744 393,57	26
Kopā	4 459 329,16	152

ELFA «Sadarbība» 16.3. apakšpasākumā

- 1.kārta - Izsludinātais finansējums 1 000 000 EUR.
- Kārtas periods: 20.01.2018.-20.02.2018.
- Tika saņemti 13 pieteikumi (845 234,80 EUR).
- Pašlaik šie projekti tiek vērtēti.

2018. gadā uzsaukumiem seko

<http://www.lad.gov.lv/lv/aktualitates-un-kalendars/aktualitates/bus-pieejams-finansejums-investicijam-dazados-atbalsta-pasakumos-815>

6.4. Fondu aktivitāte gaidām 2018.g. Pavasarī (~maijs)

LEADER – rudens 2018 vai pavasaris 2019 (atlikuši 30%!)

Pieredzes apmaiņas brauciens tūrisma pārstāvjiem no Vidusāzijas

No 9.-14. martam Latvijā viesojās 10 tūrisma nozares pārstāvji no Kirgiztānas, Kazahstānas, Tadžikistānas un Uzbekistānas. Vizītes mērķis bija iepazīt Latvijas lauku tūrisma nozari, gūt pieredzi un idejas, ko ieviest savu valstu tūrisma piedāvājumā. Tika apmeklētas dažāda tipa nakstmnūtnes - kempingi, viesu mājas, lauku mājas, dažādas “lauku labumu” saimniecības.

PALDIES visiem Latvijas lauku tūrisma uzņēmējiem, kas uzņēma mūsu viesus pie sevis un dalījās savās zināšanās un pieredzē!

“Lauku ceļotāja” valdes sēde

16. martā Rīgā, “Lauku ceļotāja” birojā, norisinājās asociācijas valdes sēde, kuras dienas kartībā bija šādi jautājumi:

- Jauno un izslēgto biedru apstiprināšana;
- Bilances izskatīšana;
- LC pakalpojumu un biedru naudas apstiprināšana 2018.gadam;
- Diskusija par vietējo pārtikas ražotāju produktu pieejamību un popularitāti ēdinātājiem – lauku tūrisma saimnieku viedoklis;
- Izmaiņas likumdošanā:
- Tūrisma komplekso pakalpojumu MK noteikumi;
- Nekustamā īpašumu nodoklis lauku tūrisma saimniecībām;
- Personas datu aizsardzība – gaidāmie jaunumi prasībām;
- 22. marta biedru kopsapulces dienas kārtība un diskusiju jautājumi, valdes ziņojums;
- ELFA tūrisma atbalsts, sadarbības apakšpasākumā – dati par iesniedzējiem no LAD;
- Akcijas “Atvērtās dienas laukos” norise;
- Asociācijas darbs ar projektiem u.c.

6. Eiropas Lauku tūrisma kongress

"Lauku tūrisma internacionalizācija"

Druskininkai (LT), 3.-5. Oktobris

Šogad 3.-5. oktobrī Druskininkos, Lietuvā notiks Eiropas 6. lauku tūrisma kongress ar devīzi “Lauku tūrisma internacionalizācija”. Kongresa tēma ir daudzsološās perspektīvas tālo tirgu piesaistei Eiropas laukiem. Īpaša uzmanība tiks veltīta diviem tālajiem tirgiem – Āzijai (īpaši Ķīnai un Indijai) un Amerikai.

2017. gadā lauku tūrisms Eiropā nodrošina 6 miljardus gultas vietu 500 000 uzņēmumos, kas ir aptuveni 15% no kopējā nakstmnūtnu piedāvājuma Eiropā. Kopā ar papildu pakalpojumiem lauku tūrisma klienti tērē vairāk kā

100 000 000 EUR gadā, un lielākā daļa no šīs naudas nonāk vietējā ekonomikā. Daudzviet lauku tūrisms ir kritiski svarīgs elements lauku dzīvotspējai. Joprojām lauku tūrismā pieaug pieprasījums pēc īstas, autentiskas pieredzes. Pieredzējušus ceļotājus interesē tradicionālā kultūra un dzīvesveids, daba, virtuve, veselīga vide – visi šie elementi ir lauku tūrisma pamatā. Lai gan šobrīd lauku tūrisms Eiropā pārsvarā orientējas uz vietējo klientu, ir liels potenciāls iegūt arī nozīmīgu ārvalstu tirgus daļu.

Programmā ietverti šādi tematiskie bloki:

- lauku tūrisma produkta saturs – ko sagaida ārvalstu klienti,
- komunikācijas un pārdošanas kanāli – kā aizsniegt pieprasījumu un pārvērst interesi reālos pasūtījumos,
- cilvēkresursi – prasmes, kompetences, biznesa modeļi, nodarbinātība, cilvēkresursu pārvaldība lauku tūrismā,
- jaunas iespējas ārvalstu tirgos.

Katrā tematiskajā blokā ietverta tēmas prezentācija, diskusiju panelis un praktiski lauku tūrisma uzņēmumu piemēri. Kongresa darba valoda – angļu, ar tulkojumu uz/no lietuviešu valodu. Aktuāla informācija par programmu, runātājiem un dalībnieku reģistrācija www.europeanrtrcongress.org. Laipni aicināti piedalīties lauku tūrisma uzņēmēji, lai uzzinātu par norisēm lauku tūrismā Eiropā un pasaulē.

Sveicam jaunos biedrus ar pievienošanos LLTA “Lauku ceļotājs”!

- Viesu māja “Šubrakkraši”, Madonas novads
- BIO Zemnieku saimniecība "Ošenieki", Kandavas novads
- SIA “Rakstu raksti”, Rojas novads
- Saldumu ražotne "Poļu nams", Bauskas novads
- "Skalu pinumi", Jelgavas novads
- "Mežniecības muzejs Egļavā", Viļakas novads
- Zemnieku saimniecība "Vilciņi", Viesītes novads
- "Pūpoli", Ludzas novads
- Stādaudzētava "Vilki", Jelgavas novads
- Viesu māja "Dēseles dzirnavas", Saldus novads
- Brīvdienu māja “Laimes stari”, Nīcas novads
- "Tēviņu" mājas vīna ražotne, Kandavas novads
- Lauku sēta "Ķeveiti", Raunas novads
- Z/s “Dzimta”, Rēzeknes novads

Kļūsti par LLTA “Lauku ceļotājs” biedru:

http://www.celotajs.lv/cont/prof/association_lv.html

Kopš 2018. gada 16. marta asociācijas “Lauku ceļotājs” biedra maksājums ir 50 EUR gadā.

[facebook.com/Laukucelotajs](https://www.facebook.com/Laukucelotajs)

twitter.com/Laukucelotajs

Esam biedri:

Latvijas Tūrisma aģentu un
Operatoru asociācija

ALTA
LATVIA TOURISM AGENTS AND OPERATORS ASSOCIATION

Lauksaimnieku organizāciju
sadarbības padome

LOSP

Eiropas lauku tūrisma asociācija

